

AGRO

MEDIA

Publicație Periodică a Federației Naționale
a Agricultorilor din Moldova "AGROinform"

Nr. 3 (66), 13 februarie 2010

inform

În plantațiile care au fost supraîncărcate cu struguri în sezonul trecut tăierile trebuie făcute cât mai târziu

EFECTELE GERULUI deja sunt resimțite. În aceste condiții, totuși există posibilități de diminuat efectele înghețului, consideră Tudor Cazacu, directorul adjunct al Institutului Național al Viei și Vinului.

În primul rând, este necesar de evaluat câți ochi viabili au rămas pe coarde, după care de planificat tăierile.

În această ordine de idei, trebuie de prelevat coarde, de cât mai de jos. Aceste coarde ulterior se plasează într-un vas cu apă și se țin la cald. Prelevarea trebuie făcută atunci, când temperatura aerului este de cel puțin 0 grade Celsius. Lungimea umectată a coardelor trebuie să fie de 1,5-2 cm. La temperatura aerului de 18-20 grade Celsius umflarea ochilor are loc deja peste 4-7 zile. În așa mod poate fi analizat procentul ochilor care au supraviețuit, precum și amplasarea lor – mai

sus sau mai jos pe coardă. Respectiv, dacă mai mulți ochi sunt vii pe partea de jos, tăierea se face mai din scurt, iar dacă sunt amplasați mai sus – tăierea se face mai din lung.

În plantațiile cu struguri de masă și unele cu struguri tehnici care în sezonul trecut au fost supraîncărcate cu roadă sau care au fost afectate de boli și secetă tăierea trebuie efectuată în ultimul rând, cât mai târziu.

În vile în care au rămas viabili aproximativ 10 la sută din ochiuri sau chiar mai puțin, este necesar de efectuat și analiza lemnului. Se face o incizie cu briceagul și se analizează culoarea lemnului. Dacă este de culoare verde, înseamnă că butucul este viu și există șanse de restabilire. Însă, dacă mai mult de 50% din coarde sunt pe interior de culoare cafenie, chiar dacă au pe ele și ochi viabili, ele trebuie tăiate. În aceste condiții este foarte problematică restabilirea țesutului, iar singura soluție este tăierea completă și formarea noului organ de conducere a butucului.

**„Culturile de
câmp sunt
într-o stare
bună, dar
necesită o
monitorizare
în continuare”**

Pag. 4

Calendarul lucrărilor în vie pentru luna februarie

Pag. 6-7

**Un model de
evaluare rapidă a
riscurilor de creditare
a întreprinderilor
agricole din
Republica Moldova
a fost elaborat cu
suportul CNFA**

Pag. 11

**Gerurile din ianuarie
au înghețat comerțul
cu legume în
majoritatea piețelor
agroalimentare din
țară**

Pag. 12-13

Chiciura a lăsat fără curent electric peste 200 de localități

Chiciura din noaptea de joi spre vineri a lăsat fără curent electric 134 de localități din 14 raioane conectate la rețelele electrice „Union Fenosa”, 22 de localități din 4 raioane conectate la RED-Nord-Vest și 56 de localități din 8 raioane conectate la RED-Nord. De asemenea, fără curent electric au rămas și unele instituții de menire socială. Informația respectivă a fost prezentată la ședința operativă de la guvern în legătură cu condițiile meteo nefavorabile din țară. Șeful Serviciului Protecție Civilă și Situații Excepționale Mihai Harabagiu, a spus că Serviciul are pregătite 40 de generatoare de curent electric care vor fi oferite în funcție de necesitate și 21 de utilaje de aer cald. „Toate echipele lucrează pentru a repara daunele cauzate de condițiile meteo”, a precizat Harabagiu.

FEDERAȚIA AGRIGULTORILOR AGROINFORM PREZINTĂ PREȚURILE ZILNICE ANGRO LA FRUCTE ȘI LEGUME PE 5 PIEȚE DIN MOLDOVA															
11.02.2010	Piața angro Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	35.00	40.00	35.00	-	-	-	-	-	-
Cartofi	4.00	4.50	4.50	4.50	5.00	4.50	5.00	6.00	5.50	5.00	5.50	5.50	5.00	5.00	5.00
Castraveți	-	-	-	-	-	-	25.00	27.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	10.00	11.00	10.00	9.00	10.00	9.50	9.50	10.00	10.00	9.00	11.00	11.00	8.00	9.00	9.00
Ceapă roșie	-	-	-	-	-	-	25.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	80.00	80.00	80.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	28.00	28.00	28.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	30.00	33.00	32.00	-	-	-	-	-	-
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-	-	-	-
Gogoșari	-	-	-	-	-	-	45.00	45.00	45.00	-	-	-	-	-	-
Morcov	7.50	8.00	7.50	6.00	6.50	6.00	7.00	7.00	7.00	9.00	9.00	9.00	7.00	7.00	7.00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	55.00	55.00	55.00	-	-	-	-	-	-
Praz	-	-	-	-	-	-	20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	3.50	4.00	3.50	6.00	6.00	6.00	2.00	3.00	3.00	-	-	-	-	-	-
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	22.00	22.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Salată	-	-	-	-	-	-	150.00	150.00	150.00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	8.00	10.00	8.00	7.00	7.00	7.00	6.00	6.00	6.00	-	-	-	6.00	6.00	6.00
Usturoi	-	-	-	28.00	28.00	28.00	25.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Varză	5.00	5.00	5.00	4.50	5.00	4.50	5.00	5.00	5.00	5.00	6.00	5.00	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	26.00	28.00	26.00	-	-	-	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	-	-	-	11.00	13.00	11.00	-	-	-	-	-	-
Varză roșie	-	-	-	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	28.00	28.00	28.00	-	-	-	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	13.51	13.51	13.51	-	-	-	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	16.00	18.00	16.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	-	-	-	16.00	17.00	16.00	-	-	-	18.00	18.00	18.00
Mandarine	-	-	-	-	-	-	14.00	18.00	18.00	-	-	-	-	-	-
Mere	4.00	6.00	5.00	5.00	5.00	5.00	3.50	7.00	5.00	5.00	6.00	5.00	5.00	6.00	5.00
Mere Golden	-	-	-	7.00	7.00	7.00	4.00	6.00	5.00	6.00	8.00	7.00	-	-	-
Mere Idared	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00	6.00	5.00	-	-	-	-	-	-
Mere Rihard	-	-	-	6.00	6.00	6.00	4.00	6.00	5.00	7.00	7.00	7.00	-	-	-
Pere	-	-	-	-	-	-	8.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	-	-	-	15.00	16.00	16.00	-	-	-	17.00	17.00	17.00
Prune uscate	22.00	22.00	22.00	-	-	-	15.00	30.00	16.00	25.00	30.00	30.00	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-	-	-	-
Struguri de masă	-	-	-	17.00	17.00	17.00	20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Moldova															
Struguri roșii de masă	-	-	-				20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-

De săptămâna viitoare Ucraina va începe sa importe cartofi

ÎNCEPÂND CU săptămâna viitoare, în Ucraina urmează sa ajungă primul lot de cartofi timpurii din Egipt, conform datelor APK-Inform, citate de www.agravista.md.

Potrivit datelor preliminare, cartofii urmează a fi importați la un preț angro estimativ de 6-7 UAH/kg, preț ce este mai mare cu 10-15%, față de anul trecut.

Este de menționat că firma importatoare intenționează să majoreze livrările din Egipt în legătură cu deficitul de cartofi ce este înregistrat pe piața ucraineană, unde prețul angro la cartofi a ajuns la 4 UAH/kg. Conform unor date, importurile de cartofi ar putea depăși indicii din anul trecut cu

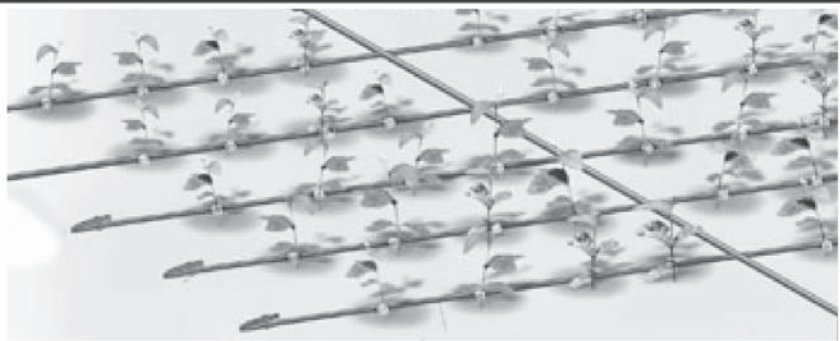
circa 40-50%. Conjunctura de pe piața ucraineană este benefică, de asemenea, și pentru inițierea unor importuri de cartofi din Rusia. La moment, un șir de importatori mici din Ucraina se află în proces de negociere a unor contracte de furnizare a cartofilor cu firme din Rusia. Conform datelor preliminare, prețul cartofilor importați din Rusia va varia pe piața Ucrainei între 3,3-3,5 UAH/kg.

Polonia: prețurile la sfecla de zahăr scad din nou

După o scurtă perioadă de creștere a prețurilor la sfecla de zahăr, acestea au început să scadă din nou în Polonia, scrie lor.org.ua.

Odată cu încălzirea timpului, oferta de sfeclă de zahăr a crescut esențial și vânzătorii sunt nevoiți să revină la nivelul prețurilor de săptămâna trecută. Coform unei analize efectuate de Freshmarket.pl, doar în ultimele câteva zile sfecla de zahăr s-a ieftinit pe piața poloneză cu 15-20%. În prezent, prețurile angro la sfecla de zahăr variaza între 0,09 -0,17 euro/kg.

Sistem de irigare prin picurare

“VILORA-V.S.” S.R.L.

S. Stolniceni, r-nul Edineț
Vinde sistem funcțional de irigare prin picurare pentru suprafața de 11 hectare cu schema de plantare 1,4 metri între rânduri. Sistemul include pompă Bauer, filtre, țevi în complet.

Preț negociabil

Telefon: 069107829 Tel/fax: 0 246 63382

Motocultivatore
Unelte agricole
Motocositoare
Motobur
Aeroterme

DEWAX
Va propune o gama larga de echipament agricol

Adresa noastra:
Chișinău, str. Vadul lui Vodă 72
Tel. 42-11-70 4211-71
"Dewax" SRL

Motopompe
Stropitori
Motoferestre
Mototrimere
Pompe

Organele de control au un nou mecanism de monitorizare a prețurilor și combatere a evaziunilor fiscale

ORGANELE DE control au un nou mecanism de monitorizare a prețurilor pe piața internă și combatere a evaziunilor fiscale. Mecanismul de monitorizare a prețurilor pe tot lanțul valoric în comerțul interior a mărfurilor importate a fost aprobat în ultima ședință de guvern, transmite Info-Prim Neo.

Octavian Calmîc, viceministrul economiei, a declarat că scopul acestuia este de a reduce diferența dintre valoarea în vamă și prețurile de comercializare pe piața internă a mărfurilor provenite din tranzacțiile de import, în special, cele de importanță socială, precum și combaterea evaziunilor fiscale.

Calmîc a spus că hotărârea guvernului anterior din 3 august 2007 prevedea un mecanism de monitorizare a prețurilor pe tot lanțul valoric, unele elemente ale căruia au fost preluate și în noul mecanism. Dar, deși informația primară de la vamă despre importurile efectuate se transmitea, organele de control, pe parcurs de mai bine de doi ani, nu au identificat, în baza acesteia, vreo tranzacție ilicită sau vreo evaziune fiscală de proporții.

Noul mecanism prevede crearea unui Centru analitic și de sinteză care va coordona activitatea tuturor instituțiilor guvernamentale abilitate cu monitorizarea. Acestea vor face schimb de informații între ele. De asemenea, se introduce un sistem de raportare.

„Astfel, Serviciul Vamal (SV), în baza unor criterii bine conturate, va informa săptămânal sau la solicitare despre tranzacțiile

comerciale de import a mărfurilor, supuse monitorizării, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (IFPS), Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) și Comisa creată în acest scop”, a precizat el.

Sunt prevăzute două criterii de risc care vor fi aplicate de către SV la perfectarea vamală a mărfurilor pentru a identifica tranzacțiile comerciale de import suspecte și despre care urmează să fie transmisă informația IFPS și CCCEC.

Primul criteriu presupune că valoarea în vamă a mărfurilor constituie mai puțin de 40% din nivelul prețurilor medii de referință pe piața internă, stabilite de Comisie în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA), Consiliile pe filiera de produs, Biroul Național de Statistică, alte structuri.

Și al doilea criteriu se aplică în cazul când ponderea tranzacțiilor comerciale pe agent economic importator în categoria de marfă supusă monitorizării depășește 35% din volumul totalului de import pe produs în anul precedent (adică agentul economic respectiv are o poziție dominantă pe piață la importul unui anume produs).

IFPS și CCCEC vor analiza informația transmisă de SV și vor monitoriza lanțul valoric în comerțul interior al mărfurilor importate de către agenții economici selectați, de la importator până la consumatorul final; vor întreprinde măsurile corespunzătoare de contracarare a abuzurilor și vor prezenta informația Comisiei. Rolul acesteia este în a asigura supravegherea procesului de implementare a mecanismului de monitorizare a

Octavian CALMÎC, viceministrul economiei

„Serviciul Vamal (SV), în baza unor criterii bine conturate, va informa săptămânal sau la solicitare despre tranzacțiile comerciale de import a mărfurilor, supuse monitorizării, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (IFPS), Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) și Comisa creată în acest scop

tranzacțiilor comerciale de import și a lanțului valoric în comerțul interior.

Pe parcursul dezbaterilor în ședința de guvern, au fost exprimate diverse opinii, unele în controversă, în privința responsabilităților Comisiei, a membrilor ei, astfel că s-a convenit ca pe parcurs, până la publicarea deciziei executivului, componența și responsabilitățile autorităților să fie concretizate.

De asemenea, s-a discutat mult asupra listei mărfurilor care vor fi supuse monitorizării. Este vorba de o listă în care au fost incluse 35 poziții tarifare de mărfuri: carnea și produsele din carne, crupele și făina, zahărul, lactatele, cartofii, tomatele și alte legume, uleiurile, peștele și conservele din pește, icrele, alte produse alimentare de importanță socială. A fost expusă părerea că ar fi fost cazul să fie incluse

și articolele de vestimentație pentru copii, alte mărfuri industriale de primă necesitate. Ultimele precizări urmează să mai fie făcute și în această listă.

Întrebat când populația va simți efectul de la aplicarea noului mecanism de monitorizare a prețurilor pe tot lanțul valoric, adică când nu vom mai avea în piață prețuri exagerate, premierul Vlad Filat a spus că nu este cazul de a stabili anumite termene. „Vrem ca toți să respecte legea, ca toți agenții economici, indiferent de domeniul în care activează, mărime și așa mai departe, să-și onoreze obligațiile față de buget, să nu comită evaziuni fiscale și atunci vom avea venituri la buget, vom avea mai multe posibilități să majorăm salariile, să realizăm programele sociale preconizate”, a relevat Filat.

Parlamentul a anulat mai multe taxe vamale

PARLAMENTUL A anulat joi o serie de taxe percepute de Serviciul Vamal.

Astfel, nu se vor mai percepe bani pentru eliberarea autorizațiilor de perfecționare activă și pasivă, pentru transformarea sub control vamal și autorizarea admiterii temporare a mărfurilor. De asemenea, duplicatele atestului de calificare a specialistului în domeniul vămii și autorizația pentru activitatea de broker vor fi eliberate gratuit.

Vor fi micșorate și sancțiunile materiale pentru un șir de contravenții vamale. Astfel, încălcările vor fi amendate cu o sumă de bani proporțională prejudiciul cauzat statului, și nu cu 40% din valoarea mărfii. „Aceste modificări au scopul de a favoriza comerțul exterior, iau utilizarea declarațiilor de tranzit în format electronic va facilita munca serviciului vamal”, a spus viceministrul finanțelor, Victor Barbăneagră.

Legea cu privire la tariful vamal a fost amendată de Legislativ în prima lectură.

Banca Națională declară

Prețurile au crescut mai mult decât se aștepta, dar sunt mai mici decât în anul trecut

PREȚURILE DE consum în luna ianuarie au crescut mai mult decât se aștepta, dar sunt mai mici decât în aceeași perioadă a anului trecut, comunică Banca Națională a Moldovei (BNM), citată de Info-Prim Neo.

Conform datelor prezentate de Biroul Național de Statistică (BNS), prețurile de consum s-au majorat în luna ianuarie 2010 pentru ultimele 12 luni cu 2,8 la sută, inclusiv: prețurile la produsele alimentare s-au micșorat cu 0,6 la sută, iar la produsele nealimentare și servicii s-au majorat cu 4,1 și 4,5 corespunzător. Prognoza macroeconomică pe termen mediu publicată de BNM prevedea în luna ianuarie 2010 o rată a inflației pentru ultimele 12 luni în limita de 1,9 – 2,3 la sută. Rata inflației publicată de BNS pentru luna ianuarie 2010 a depășit nivelul prognozat cu 0,5 puncte procentuale.

Deplasarea inflației peste limita superioară a intervalului de prognoză a fost cauzată, în principal, de creșterea mai pronunțată a prețurilor la produse alimentare și combustibil, precum și parțial de evoluția de pe piața valutară.

Prețurile la produse alimentare au înregistrat valori superioare celor prognozate, inclusiv ca urmare a creșterii prețurilor produselor

alimentare în regiune și pe plan mondial, de asemenea, ca urmare a creșterii costurilor de stocare din cauza condițiilor climatice severe. Factorii enumerați au un caracter sezonier și nu vor afecta nivelul general al prețurilor pe un orizont mediu.

BNM atrage atenția că nivelul prețurilor la produse alimentare în luna ianuarie 2010 se află sub nivelul înregistrat în luna ianuarie 2009. Prețurile la produse alimentare s-au micșorat pe parcursul ultimelor 12 luni cu 0,6 la sută. În luna ianuarie 2010 contribuția cea mai mare la creșterea prețurilor pentru ultimele 12 luni au avut-o serviciile comunale-locative și prețul la combustibil, cu câte 0,5 puncte procentuale fiecare. De menționat că aceste majorări au un impact temporar asupra inflației și efectul acestora va fi absorbit pe parcursul anului 2010. Inflația de bază în luna ianuarie 2010 pentru ultimele 12 luni a constituit 3,6 la sută, încadrându-se în limita prognozei BNM de 3,3 – 3,7 la sută. Analiza inflației înregistrate în luna ianuarie 2010 confirmă faptul că prognoza inflației publicată în Raportul de Politică Monetară, nr.1, 2010 încorporează ipoteze adecvate. Pentru anul 2010, BNM prognozează o rată a inflației în limita intervalului de 5 – 7 la sută, cu revenirea în limita obiectivului declarat în primul trimestru al anului 2011.

EVOLAR

ВЫСОКИЙ УРОВЕНЬ ТЕХНОЛОГИИ

Насосы для опрыскивателей
Опрыскиватели
Распылители
Форсунки
Переоборудование старых ОПВ

Электроника
☒ Для комбайнов
☒ Для сеялок

г. Бельцы, ул. Аэродромная, 12 РМ 3100
Тел.: (+373) 231 4 52 82
Моб.: (+373) 69 900 071
г. Комрат – тел.: 0 298 33 078
г. Каушань – тел.: 0 243 26 995
evolar@rambler.ru www.evolar.md

BORIS BOINCEAN

„Culturile de câmp sunt într-o stare bună, dar necesită o monitorizare în continuare”

PRECIPITAȚIILE CARE au căzut la sfârșitul anului trecut și, în special, la începutul anului curent, au contribuit esențial la completarea umidității din sol. O parte din precipitații au căzut peste pământ ne înghețat, ceea ce a permis o mai bună absorbție a umidității. Aceasta, la rândul său, va avea un efect foarte benefic asupra culturilor de câmp, afirmă Boris Boincean, doctor habilitat în științe agricole.

În primul metru de sol rezervele de umiditate au fost completate integral. Un anumit deficit va rămâne în al doilea metru de sol, dar această situație va fi caracteristică numai după premergători târzii, cu rădăcini adânci. După premergători timpurii rezervele de umiditate vor fi suficiente chiar și în al doilea metru de sol.

”O estimare mai exactă va fi făcută peste câteva săptămâni, după ce vor fi efectuate cercetări în câmp”, spune expertul.

Cert este că situația actuală ne permite să fim optimiști. Culturile de câmp sunt într-o stare bună, ele nu au fost afectate nici de gerurile din luna ianuarie. Grâul de toamnă de exemplu, a fost acoperit cu un strat suficient de zăpadă aproape pe întreg teritoriul țării. În zonele de sud și nord stratul de zăpadă a fost chiar mai gros decât în cele de centru. Grâul de toamnă poate să reziste, la adâncimea nodului de înfrățire, la temperaturi de până la minus 17 grade Celsius, iar măsurările au indicat temperaturi de până la minus 5 grade la adâncimea nodului de înfrățire.

Însă, din experiența anilor precedenți, putem spune că pericolul pentru culturile de câmp încă mai persistă, atenționează Boris Boincean. În 2003, de exemplu, am pierdut întreaga recoltă de grâu de toamnă anume în primăvară, când se accentuează alternarea bruscă a temperaturilor. În cursul zilei avem temperaturi cu plus, de exemplu, și în-

ghețuri pe timp de noapte. În această situație le recomandăm agricultorilor monitorizarea încontinuu a câmpurilor prin luarea monolitelor.

Un alt subiect de atenție în această perioadă este pregătirea pentru semănat. Am menționat de mai multe ori în trecut, odată cu accentuarea schimbărilor climaterice, se schimbă perioadele optime de însămânțare în toamnă și primăvară. Și dacă toamna este vorba despre o întârziere de câteva săptămâni, în primăvară va trebui să semănăm cu câteva săptămâni mai devreme.

În cazul culturilor timpurii este vorba de perioada, când vom avea așa-numita „coacere a solului”, imediat ce solul se încălzește suficient. În situația Moldovei deseori avem cazuri, când din iarnă trecem direct în vară, fără primăvară, practic. În asemenea cazuri, o importanță primordială capătă lucrările solului. Iar agricultorii care au efectuat toate lucrările din toamnă vor fi în avantaj. În primul rând, vor putea semăna în timp util. Într-al doilea rând, vor evita pierderi nejustificate de umiditate din sol, ceea ce va influența productivitatea culturilor semănate. Și, nu în ultimul rând, vor evita niște cheltuieli suplimentare pentru combaterea buruienilor.

Alexandru GÎSCĂ

Echipament în leasing fără gaj și dobândă pentru IMM

MINISTERUL ECONOMIEI a anunțat lansarea Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) cu suportul financiar al Guvernului Japoniei. IMM vor putea beneficia, pe un termen de un an, de echipament de producere în condiții de leasing, fără a oferi gaj și la cota „zero” a dobânzii. La procurare, nu se va aplica TVA și vor fi acordate înlesniri pentru devamarea echipamentului.

Cererile de solicitare pentru participare la prezentul Program urmează să vizeze procurări în valoare minimă de 500.000 lei, iar valoarea maximă, respectiv, 2.500.000 lei. Perioada de prezentare a setului de documente necesare pentru participare la program este 25 ianuarie 2010 – 26 februarie 2010. Setul de documente va fi depus de reprezentantul întreprinderii la adresa indicată mai jos:

Ministerul Economiei al Republicii Moldova,
Unitatea de Implementare a Grantului Acordat de Guvernul Japoniei
MD-2004, Chișinău, Republica Moldova, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180,
biroul 812a, tel: 296718, fax: 296719

INFORMAȚII DETALIAȚE privind Programul vizat, cererea de aplicare și criteriile de eligibilitate ale solicitanților, precum și lista Echipamentului eligibil pentru a fi procurat în cadrul Programului, le puteți obține la următoarea adresă: www.jnpga.md. E-mail: office.giu@jnpga.md.

www.moldagrotech.moldexpo.md

MOLDEXPO
CENTRUL INTERNAȚIONAL DE EXPOZIȚII

VĂ INVITĂ

31 martie - 3 aprilie 2010

EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ SPECIALIZATĂ

MOLDAGROTECH

ediția a XVIII - a

Expoziție Internațională Specializată de mașini, echipamente
și tehnologii pentru complexul agroindustrial

str. Ghiocilor, 1, MD-2008 Chișinău, Republica Moldova

Tel./ fax: +373 22/ 81-04-03; 81-04-10; 81-04-62

E-mail: info@moldexpo.md

Gerurile din ianuarie nu au trecut fără efecte pentru plantațiile de vii și livezi

În unele vii, ochii de iarnă au pierit în proporție de până la 90 la sută

- În majoritatea cazurilor, însă, a fost atestată o afectare slabă a ochilor de iarnă
- Specialiștii afirmă că afectarea de geruri nu se va solda cu consecințe grave asupra productivității plantațiilor viticole

În condițiile climatice ale Republicii Moldova plantațiile viticole periodic, de 1-2 ori în 10 ani, sunt afectate de temperaturi scăzute (geruri). Critice pentru vița de vie se consideră temperaturile mai joase de -17°C.

Rezistența organelor butucului vitei de vie la temperaturile scăzute este diferită. Ochii de iarnă sunt afectați la temperaturi mai joase de -17-18°C, coardele anuale – de -20-21°C, părțile multianuale (tulpina aeriană și brațele) – de -23-24°C.

Afectarea plantațiilor viticole de temperaturile scăzute este condiționată de mai mulți factori, ca: rezistența soiurilor, gradul de pregătire a butucilor viței de vie pentru iernare, locul amplasării plantațiilor pe diferite elemente ale reliefului, durata temperaturilor scăzute.

La începutul decadei a III-a a lunii ianuarie curent, conform datelor Serviciului Meteorologic de Stat, au fost înregistrate temperaturi minime ale aerului la nivel de -22-23°C în regiunea vitivinicolă Sud, - 23- 24°C în cea de Centru și 26-28°C în regiunea de Nord. Pe unele elemente de relief (locuri mai joace) temperaturile au fost mai scăzute cu 2-3 grade. Temperaturile nominalizate au fost înregistrate în orele de noapte, având o durată de 6-8

În baza primelor rezultate privind afectarea plantațiilor viticole de temperaturile scăzute, situația se prezintă astfel:

- ☑ în majoritatea cazurilor s-a constatat o afectare slabă și medie a ochilor de iarnă, gradul general de piere a acestora variind între 30 și 50 la sută;
- ☑ în unele cazuri s-a depistat și o afectare mai puternică a ochilor de iarnă, până la 60-70%, fiind înregistrate câteva cazuri de 80-90%;
- ☑ o afectare mai mare a ochilor de iarnă se atestă în re-

giunea vitivinicolă Centru, în plantațiile viticole amplasate pe pantele reci, pe locurile mai joase, afectate în anul precedent de grindină, îngrijite mai prost, la soiurile cu rezistența mai slabă, în deosebi cele de masă;

- ☑ afectarea coardelor anuale și părților multianuale ale butucilor viței de vie a fost identificată doar în câteva cazuri.

Rezultatele obținute sunt prealabile, deoarece pe parcursul lunii februarie se mai pot înregistra temperaturi critice și reieșind din faptul că în funcție de evoluția încălzirii timpului (în cazul unei încălziri lente), o parte din organele afectate ale butucilor viței de vie își pot restabili starea fiziologică. Datele finale privind afectarea plantațiilor viticole de geruri vor fi sistematizate la finele lunii februarie –începutul lunii martie curent.

Având în vedere că fertilitatea embrionară a ochilor de iarnă este relativ înaltă (în medie 1,8-2,2 inflorescențe la un

ochi la soiurile pentru vin și 0,9-1,2 la cele pentru struguri de masă), afectarea de geruri nu se va solda cu consecințe grave asupra productivității plantațiilor.

În situația creată se consideră binevenite următoarele recomandări:

- efectuarea tăiatului butucilor viței de vie în termeni agrotehnici optimi – sfârșitul lunii februarie – pe parcursul lunii martie;
- examinarea stării concrete a plantațiilor sub aspectul soiurilor și locului amplasării acestora;
- recurgerea la anumite sisteme de tăiere în funcție de caracterul și gradul de afectare a organelor butucilor;

Recomandările nominalizate vor fi concretizate în cadrul seminarelor regionale cu tematica respectivă, care se vor desfășura pe parcursul lunii februarie curent.

Gerurile au afectat viitoarea recoltă mai ales în livezile cu îngrijire slabă și cele atacate de boli

Condițiile climatice din perioada de vară – toamnă ale anului 2009 au fost favorabile pentru depunerea și diferențierea mugurilor de rod la speciile pomicole. Nu s-au înregistrat temperaturi negative periculoase până la intrarea culturilor pomicole în perioada de repaos biologic profund.

În luna ianuarie, au fost înregistrate temperaturi negative de -28...-33°C timp de mai bine de 4 zile. Drept rezultat, la unele specii au degerat mugurii floriferi, vegetativi și ai cambiului. Au fost atacate mai grav livezile cu îngrijire slabă, amplasate incorect pe pante, cele afectate de boli și seceta de vară.

Gradul de afectare pentru speciile pomicole se prezintă astfel:

MĂRUL, PĂRUL – afecțiuni slabe 5-9% din mugurii de rod în zona de Nord (raioanele Briceni, Edineț, Ocnița, Soroca), dar fără pericol de micșorare a recoltei. În zonele de Centru și Sud atacul este mai slab.

GUTUIUL – afecțiuni ale tulpinii manifestate prin crăpături din cauza diferenței mari dintre temperaturile de zi și noapte. Prunul și vișinul – afecțiuni slabe în zona de Nord, fără pericol de micșorare a recoltei. Piersicul – degerări a mugurilor fructiferi de la 40 la 80% iar la soiul Redheaven până la 95-100% în dependență de starea livezilor și soi.

CAISUL – s-a observat degerarea mugurilor de rod în limita 30-80% în dependență de soi, starea agrotehnică și atacul pomilor de către monilioză în primăvara anului 2009.

CIREȘUL – degerări a mugurilor de rod între 12-25% și crăpături ale tulpinilor în dependență de soi și zonă.

NUCUL – degerări ale vârfurilor lăstarilor lacomi 20-30% și mai slab a ramurilor anuale au fost înregistrate în unele locuri ale Zonei de Nord. Degerări ale mugurilor de rod nu s-au depistat.

MIGDALUL – degerări la muguri de rod în limita 60-90%, iar în livezile corect amplasate - 40-60%.

Calendarul lucrărilor în vie

În decada a 2-3-a a lunii februarie, de obicei, timpul se mai încălzește, dispare riscul înregistrării temperaturilor mai mici de - 8-10°C și de aceea se încep lucrările de pregătire către tăiatul (curățitul) viței de vie:

* se întocmește un plan - grafic al efectuării tăiatului (care trebuie să includă succesivitatea tăierii pe soiuri, numărul de butuci, necesitatea în angajați sezonieri etc.) încît aceas-tă lucrare să fie finalizată în termenii care ar permite să efectuam restul lucrărilor, inclusiv legatul în uscat, pînă la dez muguritul viței de vie;

* se determină cum au iernat butucii. Dacă temperatura aeru-lui în timpul iernii a coborât mai jos de -24-25°C, atunci pot fi afectate coardele și lemnul multianual, dar dacă tem-peratura aerului a fost cuprinsă între-17-25°C - pot fi afec-tați numai ochii de iarnă (la vița de vie mugurii se numesc ochi de iarnă și constau dintr-un mugure central și 2-4 muguri secundari). Afectarea ochilor de iarnă depinde de mai mulți factori, printre care soiul, încărcătura butucilor în anul precedent, asigurarea solului cu elemente nutritive etc. Pentru a determina gradul afectării ochilor de iarnă - din vie se ia o probă medie de 25-30 coarde de pe sectorul dat. Coardele se taie de la bază, cu lungimea de 16-18 ochi, se aduc într-o încăpere unde se analizează fiecare ochi de iarnă, secționându-se longitudinal cu o lamă

Tabelul 1																		
Determinarea iernării ochilor de iarnă																		
Numărul corzilor	Numărul ochilor de iarnă																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1																		
2																		
3																		
4																		
...																		
25																		
Notă: categoriile de ochi de iarnă se notează prin semne convenționale: + - vii; ± - vătămați; - - pieriți.																		

Rezultatele observațiilor se înscriu într-un tabel, în care se fixează (tabelul 1) la toate coardele și pe toată lungimea ochii sănătoși (mugurele principal și cei secundari sunt vii), vătămați (mugurele central este pierit, iar cei secundari sunt vii) și pieriți (toți mugurii sunt pieriți). În baza acestor date se determină procentul celor trei categorii de ochi de iarnă după viabilitatea lor.

Atenție! Dacă procentul ochilor vătămați este pînă la 30% la soiurile pentru vin și pînă la 40% la soiurile de struguri pentru masă, atunci încărcătura butucului se lasă la nivelul anului trecut. Iar dacă procentul ochilor vătămați este mai mare, dar nu au depășit 80% atunci încărcătura butucului se majorează cu 40-50%. Dacă procentul ochilor vătămați depășește 80% se utilizează tăieri speciale în funcție de gradul afectării butucilor.

Înainte de tăierea viței de vie este foarte important de a determina încărcătura butucului. Cea mai bună încărcătură a butucului se consideră aceea care asigură obținerea unei recolte înalte și de calitate superioară a strugurilor, fără a diminua puterea de creștere și fructificare a butucilor în anul viitor.

Ține minte! Dacă pe butuc majoritatea lăstarilor sunt normal dezvoltăți (lungimea - 0,75-2,0 m, iar diametrul - 6-12 mm), atunci înseamnă că încărcătura butucului în anul trecut a fost normală; dacă majoritatea lăstarilor sunt slab dezvoltăți - încărcătura butucului a fost mare, iar dacă majoritatea lăstarilor sunt puternic dezvoltăți - încărcătura butucului a fost mică.

Sunt mai multe metode de determinare a încărcăturii butucilor. Vă propunem o metodă practică și simplă. Metoda constă în faptul că încărcătura butucului se consideră normală dacă la soiurile cu strugurii mici (Chardonnay, Ponot, Fetească albă, Traminer roz, Cabernet Sauvignon, Sauvignon, Malbec, Saperavi, Muscat alb, Muscat Ottonel, Silvaner, Aligote etc.) pe

o coardă de rod de anul trecut s-au dezvoltat în medie 2 lăstari normal dezvoltăți, la soiurile cu strugurii mijlocii (Muscat iantarnii, Chasselas dore, Merlot, Riesling, Rkațiteli etc.) - 2,5 lăstari, iar la soiurile cu strugurii mari (Caraburnu, Regina viilor, Coarnă neagră, Cardinal, Leana, Moldova, Codreanca, Muscat de Hamburg, Rannii Magaracia, Alb de Suruceni, Startovii, Frumoasa albă, Ialovenschii ustoicivii etc.) - 3 lăstari. În general mărimea strugurilor se determină după lungimea medie a cca 50 struguri: pînă la 13 cm – mici; 13-18 cm – medii; mai mult de 18 cm – mari.

În baza metodei propuse stă determinarea încărcăturii în coarde de rod pe fiecare punte de rod (tab.2) în funcție de numărul de lăstari normal dezvoltăți pe aceasta.

Tabelul 2		
Determinarea încărcăturii butucului pe fiecare punte de rod		
Mărimea strugurelui	Veriga clasică	Verigă fortificată
mic	până la 3,9 lăstari	4 lăstari și mai mult
mediu	până la 4,9 lăstari	5 lăstari și mai mult
mare	până la 5,9 lăstari	6 lăstari și mai mult

Ține-ți minte! În timpul tăiatului, de obicei, se formează verigă de rod clasică sau fortificată.

Tipul verigii de rod	Forme de butuc fără tulpină	Forme de butuc cu tulpină
Verigă de rod clasică	cep de înlocuire 3-4 ochi și coardă de rod 8-10 ochi	cep de înlocuire –2-3ochi și coardă de rod –6-8 ochi
Verigă de rod fortificată	cep de înlocuire-3-4 ochi, semi-coardă de rod –8-9 ochi și coardă de rod –9-11 ochi	cep de înlocuire –2-3 ochi, semicoardă de rod -5-7 ochi și coardă de rod –7-9 ochi

Printre altele, încărcătura butucului se determină pe parcursul primei jumătăți a anului , utilizându-se trei procedee:

- plânsul – încărcătura se determină orientativ și se reglează prin tăierea în uscat;
- creșterea lăstarilor și inflorescențelor – încărcătura butucului se determină mai real în funcție de gradul de emitere a lăstarilor și inflorescențelor și se reglează prin 2-3 pliviri a lăstarilor verzi (la început se înlătură toți lăstarii care sunt amplasați nu în corespundere cu forma butucului, mai apoi – toți acei care sunt slab dezvoltăți sau cu inflorescențele slab dezvoltate, precum și o parte din cei sterili),
- creșterea boabelor – încărcătura butucului se determină definitiv în funcție de condițiile pedoclimatice ale anului, care se înregistrează și în funcție de rezultatele fecundării florilor și se reglează prin înlăturarea unor părți ale strugurilor sau a strugurilor întregi.

3. Spre finele lunii februarie se începe tăiatul viței de vie

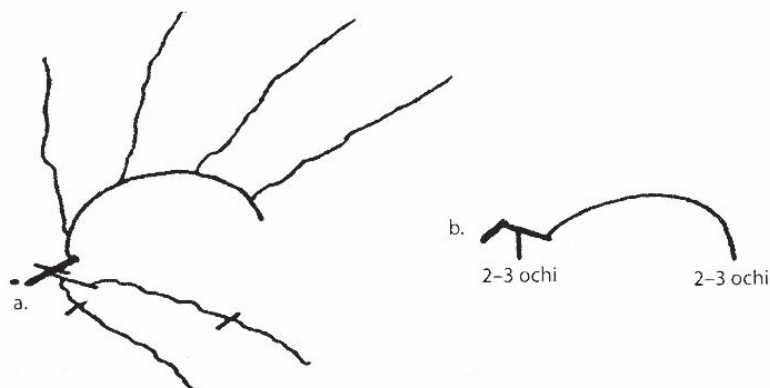
Atenție! Vița de vie se taie cînd temperatura aerului nu este mai mică de -5°C. Mai întîi se taie plan-tațiile pe rod, apoi cele tinere. Succesivitatea tăierii pe soiuri este următoarea: hibrizii producători direcți, Lidia, Isabella, Noah, soiurile de selecție nouă, soiurile europene de struguri pentru vin și în sfîrșit soiurile de struguri pentru masă. Tăiatul soiurilor europene începe cu Riesling de Rhin, Sauvignon, Cabernet Sauvignon, Traminer roz, Fetească albă, Aligote, Rkațiteli etc.

pentru luna februarie

Vița de vie se taie după principiul veriga de rod, adică anual pe cepul de înlocuire de anul trecut se formează o nouă verigă de rod, iar coarda de rod de anul trecut cu toți lăstarii anuali dezvoltăți pe ea se înlătură.

În cazul în care pe cepul de înlocuire de anul trecut nu sau dezvoltat cel puțin

Desenul 2. Schema tăiatului viței de vie după principiul veriga de rod (principiul Guyot): a). până la tăiat; b). după tăiat.

doi lăstari, atunci procedați după cum urmează în desenul 3.

Pentru varianta 5 a desenului 3, mai întâi se determină cui îi aparțin lăstarii și dacă sunt ai:

1. portaltoiului: a) defrișarea butucului; b) altoirea pe loc
2. altoiului: restabilirea formei butucului pe parcursul a 2-3 ani.

La determinarea lungimii corzilor de rod, în afară de gradul de vătămare a ochilor de iarnă, mai influențează particularitățile biologice ale soiului, grosimea coardelor, gradul de maturare a coardelor și caracterul depunerii inflorescențelor embrionare pe lungimea corzilor.

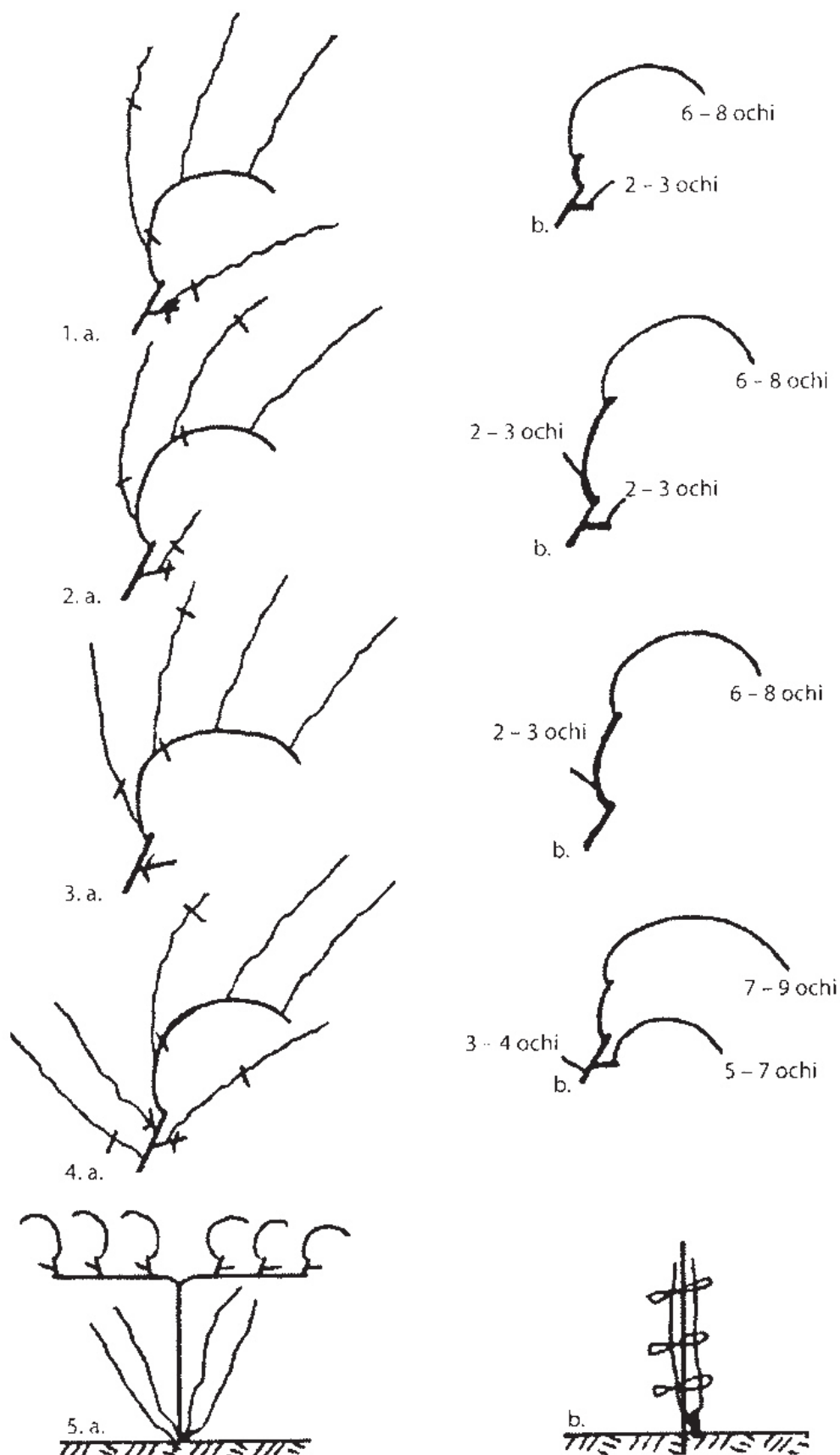
Ține-ți minte! De obicei, la determinarea lungimii corzilor de rod – pentru 1mm grosime la baza lăstarului maturat se lasă un ochi de iarnă. Locul prin care s-a efectuat secțiunea de scurtare a lăstarului anual maturat destinat pentru corzilor de rod nu poate fi mai subțire de 7 mm și trebuie să fie viu.

Pentru a determina lungimea corzilor de rod în funcție de depunerea inflorescențelor embrionare în ochii de iarnă, aceștia trebuie cercetați sub microscopul special MBI-9.

În general toate soiurile omologate în funcție de lungimea corzilor de rod pot fi divizate în 3 grupe:

1. Muscat Ottonel, Muscat Perlă de Csaba, Irșai Oliver, Muscat iantarnii, Chasselas doré, Ranii Magaracia, Muscat de Hamburg, Regina viilor, Moldova etc. - 4-7 ochi;
2. Muscat alb, Pinot, Traminer, Chardonnay, Aligoté, Merlot, Riesling, Malbec, Silvaner, Bastardo Magaraceski etc. - 5-9 ochi;
3. Sauvignon, Cabernet Sauvignon, Rkațiteli, Fetească albă, Coarnă neagră, Rară neagră etc. - 6-10 ochi.

Sursa: Calendarul viticultorului, broșură editată de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Desenul 3. Variante de tăiere a viței de vie în funcție de amplasarea și dezvoltarea lăstarilor anuali maturați: a). până la tăiat; b). după tăiat.

interviu cu
Melanie Marlett,
Manager de Țară al
Băncii Mondiale în
Republica Moldova

Criza a scos la iveală de creștere economică

Doamna Marlett, Dvs. activați în Republica Moldova timp de doi ani și jumătate. Ce ați scoate în evidență pe parcursul acestui traseu profesional?

De fapt, personal eu aș evidenția întreaga perioadă cât m-am aflat aici. Am ajuns în Republica Moldova în vara anului 2007, atunci când Moldova se confrunta cu una din cele mai grave secete din istoria sa. Acea vară a fost una plină de provocări pentru întreaga țară. Banca a reacționat prin sprijinul acordat sistemelor de irigare grație Proiectului Investiții și Servicii rurale (RISP). În anul 2008 am fost martorii unor inundații severe și ai majorării prețurilor globale la produsele alimentare. În colaborare cu UNICEF, Banca a reacționat prin asigurarea pachetelor alimentare pentru mamele și copiii aflați în dificultate, de rând cu transferurile de bani pentru instituțiile sociale. Plus la toate, 2009 a fost anul în care Moldova a fost afectată grav de criza economică globală, concomitent aflându-se într-un proces de tranziție politică prelungită. Banca Mondială a reacționat imediat prin acordarea asistenței financiare și prin expertiză tehnică pentru remedierea efectelor crizei. Mă consider extrem de norocoasă și privilegiată să fi activat în Republica Moldova pe parcursul acestei perioade importante și cruciale în dezvoltarea țării.

Dvs. ați menționat criza economică globală. Considerați că eforturile realizate de comunitatea internațională întru susținerea țării sunt suficiente pentru remedierea impactului crizei?

Pentru început, permiteți-mi să mă azez pe acele acțiuni, ce au fost întreprinse de Guvernul Moldovei. Cred că Guvernul a reacționat prompt în vederea redresării crizei. Imediat după ce a fost instaurat, noul Guvern a lansat un proces consultativ de elaborare a unui Program de Stabilizare și Relansare Economică (PSRE). Pe bună dreptate, programul în cauză se axează pe: 1) operarea unor ajustări fiscale la buget datorate diminuării veniturilor; 2) impulsivitatea economiei prin liberalizarea piețelor de desfacere și ameliorarea mediului de afaceri; 3) protecția celor mai vulnerabile din punct de vedere social segmente ale populației. Probabil ați auzit de raportul Guvernului intitulat "100 de zile", care evidențiază acțiunile concrete, pe care Guvernul le-a realizat în vederea redresării economice a țării. Rezultatele au fost impresionante, însă, desigur, mai rămân multe a fi realizate în continuare.

Comunitatea internațională a reacționat pozitiv. De fapt, chiar în ultimele câteva săptămâni au fost realizați niște pași importanți. La 12 ianuarie anul curent, Guvernul a demarat negocierile cu Uniunea Europeană privind încheierea unui nou Acord de Cooperare. La 22 ianuarie, prim-ministrul Filat a încheiat un Acord cu Corporația Provocările Mileniului, semnat cu Secretarul de Stat al SUA, Hillary Clinton, în valoare de 262 milioane de dolari SUA. Acordul prevede sprijin pentru sectorul agricol și cel al drumurilor. Mai mult ca atât, la 29 ianuarie curent, Consiliul de Directori al Fondului Monetar Internațional a aprobat un program de suport în valoare de 574 milioane de dolari SUA. Toate

acestea reprezintă niște noutăți foarte bune pentru Moldova!

Ce măsuri întreprinde Banca Mondială pentru sprijinul țării pe durata perioadei de criză?

De fapt, activitățile de pregătire pentru noul Guvern au demarat încă din primele luni ale anului 2009. Noi am elaborat un set de note de politici, împreună cu ONU, FMI, Comisia Europeană, Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională (SIDA) și Departamentul pentru Dezvoltare Internațională

al Regatului Unit (DFID). Acest set de note de politici au oferit sugestii Guvernului nou-venit vis-à-vis de acțiunile în materie de politici, pe care acesta le-ar putea întreprinde pe termen scurt pentru redresarea impactului crizei, precum și măsuri pe termen mediu și lung în vederea soluționării provocărilor ce frânează dezvoltarea de succes a Moldovei. Sperăm că notele în cauză au fost utile Guvernului în pregătirea Planului de Stabilizare și Relansare Economică (PSRE). În continuarea acestor activități, Banca Mondială a găzduit în premieră o ședință comună cu partenerii de dezvoltare și Guvernul, organizată

în luna octombrie 2009 la Chateau Vartely. Ședința a fost prezidată de prim-ministrul Filat. Obiectivul evenimentului a constat în consolidarea unei viziuni comune privind impactul crizei asupra Republicii Moldova și răspunsul Guvernului, mă refer aici la PSRE.

Următorul eveniment important pe care Banca Mondială îl va organiza împreună cu Guvernul Moldovei și Uniunea Europeană este ședința Grupului Consultativ (GC), preconizată pentru 24 martie curent la Bruxelles. Ședința va fi prezidată concomitent de prim-ministrul Filat, UE și Banca Mondială. Aceasta va întruni diverși parteneri de dez-

vulnerabilitatea modalității a Moldovei

voltare, inclusiv donatorii noi și incipienți. Obiectivul evenimentului constă în împărțirea informației despre situația din Moldova și asigurarea sprijinului pentru Programul de Stabilizare și Relansare Economică al Guvernului. De asemenea, evenimentul va oferi un cadru de reiterare a angajamentului partenerilor de dezvoltare de a colabora împreună mai eficient, într-un mod coordonat și armonizat în eforturile de susținere a Republicii Moldova.

Mai mult ca atât, Banca Mondială a reacționat prompt, acordând ajutor în atenuarea impactului crizei prin extinderea proiectelor de succes în curs de implementare, asigurându-se finanțarea suplimentară a acestora, după cum urmează: a) Proiectul servicii și investiții rurale 2 (RISP-2) (10 milioane de dolari SUA) pentru acordarea creditelor întreprinderilor din sectorul rural; b) Proiectul ameliorarea competitivității (24 milioane de dolari SUA) pentru acordarea creditelor exportatorilor din Moldova; și c) Fondul de Investiții Sociale 2 (25 milioane de dolari SUA) pentru crearea locurilor de muncă și reabilitarea infrastructurii comunitare. Suplimentar, în proces de pregătire mai este și o operațiune de politici de dezvoltare pentru recuperare economică (40 milioane de dolari SUA), care va oferi suport bugetar direct. De asemenea, Banca este în proces de discuții cu Guvernul privind o nouă operațiune care va facilita extinderea noului program de asistență socială direcționată. Obiectivul acestui proiect va consta în facilitarea îmbunătățirii administrării acestui program nou.

În afară de reacția Băncii la criza economică, examinăm oportunitatea acordării în viitor a asistenței în domeniile schimbărilor climatice, competitivității în sectorul agricol, tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC), la fel și eficienței energetice.

În anul 2010, volumul sprijinului financiar total oferit țării din partea Băncii Mondiale se va ridica la circa 100 milioane de dolari SUA.

Banca Mondială deține, de asemenea, un portofoliu impunător de proiecte în derulare, cifra totală nedisbursată constituind 157

milioane de dolari SUA. O parte din aceste proiecte sunt co-finanțate generos de către partenerii noștri de dezvoltare – Comisia Europeană, SIDA, DFID, Guvernele Olandei și Japoniei. Proiectele incluse în portofoliu includ: Reforma Administrației Publice Centrale, Managementul Finanțelor Publice, Ameliorarea Competitivității, Servicii de Sănătate și Asistența Socială, Educație de Calitate în Mediul Rural, Educație pentru Toți, Gripa Aviară, Servicii și Investiții Rurale 2, Fondul de Investiții Sociale din Moldova 2, Conservarea Solului, Serviciul Silvic Comunitar, Proiectul Energetic 2, Sprijinul Programului în Sectorul Drumurilor, Proiectul Național de Alimentare cu Apă și Salubritate, Infrastructura Mediului, Comisia Națională a Pieței Financiare, Sprijinul Curții de Conturi, Contabilitatea în Sectorul Public, Hepatitele A și B.

Corporația Financiară Internațională (brațul privat al Grupului Băncii Mondiale) este, de asemenea, activ implicată în activitățile desfășurate în Republica Moldova. CFI este plasată oportun pentru oferirea unui pachet integrat de asistență în aspect de consiliere pentru înlăturarea obstacolelor în climatul investițional și dezvoltarea afacerilor din sectorul agrar. În sectorul financiar, CFI va continua să ofere finanțare comerțului, linii de credit și servicii de consiliere intermediarilor financiari pentru acordarea împrumuturilor întreprinderilor mici și mijlocii (ÎMM), la fel și sprijin fondurilor regionale private de capital propriu, care vor facilita sporirea competitivității companiilor din Moldova. CFI a acordat 15 milioane de dolari SUA pentru Union Fenosa, destinate îmbunătățirii distribuției energiei electrice în Moldova.

De ce credeți că are nevoie Moldova pentru un traseu de dezvoltare durabil?

Permiteți-mi să încep cu descrierea succintă a situației curente.

Economia Republicii Moldova a fost sever afectată de criza mondială. În peri-

oada anilor 2000-2008, a fost înregistrată o creștere medie de 6 la sută, condiționată de consum, care era finanțată din remitențe. Pe tot acest parcurs, economia a rămas excesiv de reglementată și stagna din cauza distorsiunilor relative ale prețurilor, creând foarte puține locuri de muncă suplimentare și forțând moldovenii să migreze în număr mare în căutarea ofertelor de muncă. Deși sărăcia s-a redus considerabil, veniturile din remitențe au jucat un rol major, constituind 30 la sută din PIB în 2008. Criza a scos la iveală vulnerabilitatea acestei modalități de creștere economică, remitențele micșorându-se cu 40 la sută în anul 2009. În 2009, PIB s-a micșorat cu 8,5 la sută, iar consumul gospodăriilor casnice – cu aproximativ 12 la sută.

După cum s-a menționat anterior, implementarea PSRE al Guvernului va ajuta neechivoc la stabilizarea și stimularea economiei. Totuși, Moldova va trebui să înceapă să se gândească la modelul său de creștere economică pe viitor. Care sunt potențialele surse de creștere pentru Moldova???

În această privință, aș dori să menționez vizita mea recentă la Washington, DC, unde am participat la întrevederea cu președintele Băncii Mondiale Robert Zoellick și prim-ministrul Vlad Filat. Suplimentar acelei ședințe, Banca a organizat pentru delegația moldovenească o serie de evenimente cu participarea companiilor din SUA. În timpul unei mese rotunde, organizată cu câteva companii ce activează în domeniul tehnologiilor informației (TI) din SUA, cum ar fi Hewlett Packard, Sun Microsystems, Oracle, Google, Boeing și altele, dezbaterile s-au axat pe valorificarea TI drept catalizator al creșterii economice în Moldova. Considerăm că aici există potențiale oportunități și, astfel, conlucrăm cu Guvernul în direcția examinării modului în care am putea aprofunda eforturile noastre în domeniul respectiv. De exemplu, noi sprijinim instituirea unui nou parteneriat dintre Moldova și Singapore privind valorificarea tehnologiilor informaționale și comunicațiilor (TIC) în calitate de instrument de stimulare a creșterii economice și ameliorare a guvernării (de exemplu, guvernarea electronică, achizițiile electronice).

În afară de TIC, împreună cu partenerii săi de dezvoltare, Guvernul va trebui să înceapă să se gândească la alți promotori importanți ai creșterii. De exemplu, ar putea oare Moldova deveni o destinație turistică ținând cont de vinul său bun, oamenii ospitalieri, tradițiile minunate și peisajele splendide? De ce n-am lansa pe piață turismului Moldova ca o destinație eco-turistică? Desigur, aceasta ar implica zboruri mai bune și mai puțin costisitoare până la Chișinău! De asemenea, avantajul comparativ al Moldovei ține de populația sa și solurile sale bogate. Cum, atunci, ar putea agricultura deveni mai

competitivă? Cum ar putea Moldova promova eficient mărcile sale de vinuri bune, astfel încât să devină recunoscute pe larg și competitive pe plan internațional? Există o serie de întrebări importante, pe care am dori să le examinăm împreună cu autoritățile, partenerii de dezvoltare și societatea civilă.

În cele din urmă, aș dori să subliniez că dialogul Băncii în perioada post-criză s-a axat pe importanța obținerii unui echilibru fiscal ordonat și accelerarea recuperării economice. Sprijinul nostru încearcă să asigure că cheltuielile destinate asistenței sociale sunt mai eficiente direcționate spre păturile cele mai vulnerabile ale populației, că întreținerea drumurilor este îmbunătățită și că vor fi menținute investițiile sociale de anvergură mică, iar sprijinul acordat sectorului agricol este tot mai mult axat pe investiții. În scopul demarării unei relansări economice durabile, Banca încurajează Guvernul să liberalizeze sectoarele de export și să întreprindă măsuri de atragere a noilor investiții private în sectoarele TIC și energetic. Pe termen mediu, Moldova are drept scop creșterea productivității prin înlăturarea distorsiunilor de piață și din comerț și a practicilor monopoliste.

Cât de optimistă sunteți Dvs. privind potențialul țării în asigurarea unui viitor prosper și durabil pentru cetățenii săi?

Sunt sigură că la sută la sută Moldova dispune de toate ingredientele necesare pentru a deveni o economie prosperă și de succes. Aceasta deține un potențial uman imens și este crucial să utilizeze acest potențial în toate sferele vieții sociale. Guvernul trebuie să depună eforturi și să modernizeze sectorul public. Debirocratizarea, de rând cu atragerea și retenția celor mai talentați cetățeni ai țării, sunt cruciale pentru îmbunătățirea calității administrației publice. Desigur, aceasta nu este o sarcină ușoară și acest lucru nu se va întâmpla peste noapte, dar este important ca acest angajament să fie asumat, iar reforma administrației publice să avanseze. Dinamismul, creativitatea și energia cu care sunt dotați moldovenii trebuie să-și găsească un loc de frunte în birourile instituțiilor publice. În toate depășirile mele în teritoriul republicii am fost impresionată de tineretul Moldovei. Abilitățile și ambiția acestora de a face Moldova o țară de succes trebuie să fie încurajate și sprijinite. Noul Guvern are ocazia unică de a introduce reforme economice de durată și ireversibile. Guvernul a avut un început foarte bun și trebuie să fie felicitat pentru eforturile depuse. Banca Mondială este gata să continue sprijinul său și este recunoscătoare pentru colaborarea strânsă cu Guvernul și partenerii de dezvoltare.

Cu suportul CNFA, cooperativa „Premium Fruct” inițiază noi căi de acces pe piața externă pentru merele moldovenești

COOPERATIVA DE Întreprinzător „Premium Fruct” va iniția, în perioada 11-19 februarie curent, aplicarea unor tehnici avansate de creare a căilor de acces pe piața externă pentru merele moldovenești. Tehnicile respective țin de elaborarea unui program de control al calității și a unui contract model de achiziționare și comercializare a merelor, precum și optimizarea planului de afaceri al cooperativei și a celui operațional pentru 2010.

Cooperativa va fi asistată în procesul de elaborare și testare a tehnicilor respective de voluntarul american George Lamont. Voluntarul va însoți, de asemenea, reprezentanții managementului cooperativei la întâlniri cu membrii existenți sau potențiali ai acesteia, pentru a efectua schimb de experiență pe baza activității cooperativelor de marketing din SUA și a acorda suport la negocierea și încheierea unor contracte de vânzare.

„Premium Fruct” își propune să devină o cooperativă model care să contribuie la aplicarea și încetățenirea unor practici avansate de comercializare a fructelor și să catalizeze exportul de produse agricole. Cooperativa a reușit în primul său an de activitate să exporte circa 2,5 mii tone de mere în Federația Rusă și Kazahstan, iar pentru anul curent și-a propus să majoreze până la patru mii de tone volumul de mere exportate. Totodată, „Premium Fruct” intenționează să pătrundă pe piețele de comercializare a merelor ale unor state europene precum Cehia, Bulgaria, România și

Țările Baltice.

„Premium Fruct” este prima cooperativă din țara noastră care a obținut până acum un contract pe termen lung pentru exportul merelor în stare proaspătă. Același contract a pus temelia cooperării dintre cinci din cei 15 producători din Republica Moldova ce aplică standarde moderne (GlobalGAP) la producerea merelor. Cooperativa urmărește atragerea de noi producători de mere ce doresc să-și comercializeze produsele la prețuri mai avantajoase și să fie membri ai unei cooperative bazate pe profesionalism, transparență și gestionare eficientă.

Cooperativa „Premium Fruct” a fost fondată la începutul anului 2009 de un grup de membri ai Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”. Membrii „Premium Fruct” dispun de plantații de măr situate, în principal, în zona centrală și de nord a Republicii Moldova, cu o capacitate de producere de circa 5 mii tone de fructe în stare proaspătă anual.

Studiile efectuate de CNFA au demonstrat existența pieței de desfacere pentru produsele agricole moldovenești în stare proaspătă. La moment, piața cea mai preferată de producătorii moldoveni este orașul Moscova și centrele urbane ale Federației Ruse, cu un potențial considerabil de cumpărare și cerințe minime de calitate. Cei mai mari concurenți pentru exportul de produse moldovenești în Rusia provin din Polonia, Serbia, Belgia, Ungaria și Italia. Producătorii moldoveni ar avea un avantaj competitiv substanțial în cazul în care ar atinge nivelul existent de productivitate, control al calității, păstrare și ambalare a produselor, înregistrat de concurenții lor actuali.

Una din principalele probleme pentru exportul produselor agricole moldovenești ține de formarea pe baza producătorilor mici a unor partide mari de produse uniforme sub aspectul calității. La ora actuală, nici chiar cei mai mari producători de fructe și legume din Republica Moldova nu pot asigura cantitățile minime cerute de rețelele de distribuție din Rusia sau țările europene. Una din soluțiile identificate de CNFA pentru această problemă ar fi elaborarea unei baze legislative și instituționale pentru crearea infrastructurii de colectare, în condiții echitabile, a produselor de la agricultori pentru a dispune de cantități suficiente pentru negocierea cu rețele de distribuție.

Deponenții Băncii de Economii, născuți până în 1968 pot depune actele pentru indexare

DEPONENTII DE la „Banca de Economii” (BEM), care s-au născut până în 1968, pot depune actele pentru indexarea depozitelor până la 1 martie.

În perioada 2003-2009 aproape 502 mii de deponenți ai „Băncii de Economii” sovietice au beneficiat de 402,7 mln lei, inclusiv circa 54 mln lei în anul 2009.

În anul 2003 în Moldova a început indexarea depozitelor clienților „Băncii de Economii” care și-au păstrat banii acolo până în 1992. La prima etapă se eliberează doar o mie de lei pentru o mie de ruble sovietice.

La a doua etapă deponenții vor putea primi restul banilor din conturi în baza calculului 1 leu la 2,5 ruble.

Potrivit calculelor specialiștilor, la începutul anului 1992 „Banca de Economii” din Moldova număra 1,98 mln de conturi de depozit, unde se păstrau 4,13 mld ruble. Pentru indexarea tuturor depozitelor în ruble ale populației în „Banca de Economii” sunt necesari 1,7 mld lei.

Un model de evaluare rapidă a riscurilor de creditare a întreprinderilor agricole din Republica Moldova a fost elaborat cu suportul CNFA

EXPERTII COMPANIEI CNFA au elaborat un model de evaluare a riscurilor de creditare a întreprinderilor agricole din Republica Moldova care permite examinarea rapidă, complexă și obiectivă de către instituțiile financiare a solicitărilor de credit. Modelul a fost elaborat în colaborare cu Programul IFAD și se așteaptă ca, la etapa inițială, să fie pus în aplicare de către instituțiile financiare prin care acesta acordă finanțare companiilor agricole. Acest model urmărește depășirea situației existente în care băncile oferă împrumuturi cu predilecție producătorilor mari, cu care au deja o anumită experiență de creditare, dar sunt foarte rezervate în a da curs solicitărilor depuse de întreprinderile agricole mici.

„Noul model de evaluare a riscurilor agricole facilitează luarea unor decizii care minimalizează riscurile de creditare și sporesc potențialul de profit al băncilor,” apreciază expertul CNFA, Patrick Norrell. „Utilizarea în mod sistematic a acestui model contribuie la diminuarea riscurilor nu doar în cazul deciziilor separate de creditare, ci și în administrarea întregului portofoliu de credite agricole,” susține Patrick Norrell. „Din moment ce vor dispune de o metodă simplificată de aplicare și de examinare a solicitărilor, cu obținerea unor date obiective, credem că timpul de procesare a unui aviz se va reduce și, respectiv, băncile vor avea mai multe motive să ofere credite și producătorilor mici,” consideră reprezentantul CNFA.

Modelul de evaluare rapidă a riscurilor de creditare a întreprinderilor agricole se bazează pe opt componente de analiză. Acestea sunt: fluxul de numerar, volatilitatea prețurilor la mărfurile agricole, indicele de îndatorare, lichiditatea, profitabilitatea, gradul de acoperire a creditului cu gaj, experiența de rambursare sau durata relației cu banca, precum și experiența de management. Primele șapte elemente se referă la performanțele financiare anterioare sau estimate ale solicitantului, iar ultimul - la evaluarea experienței de management și a calităților morale ale acestuia.

Modelul în cauză oferă un mecanism simplu de urmărire a riscurilor pentru portofoliul de credite agricole și constă în efectuarea unei examinări standard și complete a elementelor primare de risc pe care se sprijină orice decizie de creditare agricolă. Totodată, modelul servește la fortificarea capacităților instituțiilor financiare de a-și spori rentabilitatea, de a contribui la crearea a noi locuri de muncă, la stabilizarea economiei naționale și creșterea potențialului de profit. Același model ar putea fi utilizat și ca instrument de instruire a fermierilor solicitanți de credite care, de obicei, cunosc foarte bine operațiunile de producție, dar sunt mai puțin familiarizați cu practicile de administrare a afacerilor. Acest model poate fi ușor adaptat și pe segmentele industrial și comercial ale portofoliilor de credite pentru luarea unor decizii rapide, raționale și consistente de creditare, precum și administrarea generală a riscurilor pentru întregul portofoliu de credite al instituțiilor financiare.

Autorii modelului au pornit de la premisa că, actualmente, majoritatea băncilor din Republica Moldova nu sunt implicate activ în finanțarea sectorului agricol, din cauza riscurilor sporite de creditare a acestui sector. Cu referire la această situație, studiile efectuate de către CNFA constată ratarea de către insti-

tuțiile financiare a unor oportunități importante de creditare, în condițiile în care există atât cerere de credite pe acest segment, cât și un volum impunător de resurse financiare disponibile.

Modelul elaborat de CNFA are la baza proceduri utilizate pe larg în Europa și Statele Unite ale Americii pentru creditele neagricole.

Modelul de evaluare rapidă a riscurilor de creditare a întreprinderilor agricole a fost deja prezentat specialiștilor de la șapte din cele unsprezece instituții financiare cu care conlucrează IFAD în scopul finanțării companiilor agricole. CNFA speră că, la etapa următoare, aceleași instrumente vor fi aplicate și în cadrul Programul RISP prin intermediul instituțiilor financiare cu care conlucrează acesta.

Guvernul va identifica posibilități de majorare a subvențiilor de asigurare a riscurilor în agricultură

GUVERNUL ESTE interesat de extinderea asigurării riscurilor agricole și va încerca să majoreze volumul subvențiilor de stat în acest domeniu. Declarația aparține ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, Valeriu Cosarciuc și a fost făcută în cadrul conferinței internaționale „Cinci ani de asigurări agricole în Republica Moldova: realizări și perspective de dezvoltare”.

Ministrul a menționat că în bugetul pe anul 2010 sunt prevăzuți 15 mln lei (\$1,2 mln) pentru subvenționarea asigurării în agricultură, însă Guvernul va identifica posibilități pentru completarea acestei sume atât din contul mijloacelor de stat, cât și din alte surse.

„Acest lucru are o importanță enormă pentru Moldova, deoarece ne aflăm într-o zonă de riscuri sporite: secetă, inundații, grindină, înghețuri, alunecări de teren”, a mai spus ministrul.

Directorul general al Societății internaționale de asigurări „Moldasig”, Vitalie Bodea, consideră că sistemul de asigurări actual din republică din acest domeniu corespunde tendințelor europene.

În ultimii cinci ani, pentru acoperirea pagubelor pe cazurile de asigurări care au fost examinate, „Moldasig” a plătit agricultorilor compensații în valoare de circa 19 mln lei (\$1,6 mln), ceea ce constituie 125% din suma totală a cotelor colectate.

Vasile Lungu, șef de departament „Moldasig”, consideră că întreprinderile agricole din Moldova încă nu au conștientizat pe măsură importanța asigurării, chiar și după calamitățile naturale care au afectat Moldova în ultimii ani. Doar 5% din terenurile agricole arabile sunt asigurate, pe când în Europa această cifră ajunge la 80%.

El a mai spus că cel mai des în Moldova sunt asigurate riscurile la rapiță, care este avantajosă economic, dar care este sensibilă la

calamitățile naturale. Afară de aceasta, agricultorii își asigură intens grâul și orzul. În același timp, producătorii agricoli de la nordul țării își asigură suprafețele mai mult decât cei de la sud. Cele mai multe prime de asigurări se plătesc pentru asigurările plantațiilor de viță de vie.

În Moldova sunt asigurate mai puțin de o mie de agricultori, suma primelor de asigurare a ajuns la 1,43 mlrd lei, iar acoperirea pagubelor a ajuns la 45 mln lei. Sistemul actual de asigurare a sectorului agricol al Moldovei se bazează pe Legea cu privire la subvenționarea riscurilor agricole din anul 2005, iar valabilitatea acestuia a fost prelungită până în 2012. Operatorii pieței propun modificarea legii prin eliminarea limitei de timp pentru desfășurarea campaniei de asigurare a culturilor de câmp și extinderea listei culturilor subvenționate.

Afară de „Moldasig”, în Moldova serviciul de subvenționare a asigurării riscurilor agricole este oferit și de compania de asigurări „Moldcargó”.

AGROinform oferă finanțări pentru activități de marketing

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform” oferă finanțări pentru activități de marketing, din contul liniei de creditare proprii, gestionată de întreprinderea de microfinanțare „MicroInvest” S.R.L.

Finanțarea este eligibilă pentru următoarele domenii:

- ✓ controlul calității produselor agricole;
- ✓ depozitarea/păstrarea producției agricole;
- ✓ sortarea/calibrarea producției agricole;
- ✓ procesarea producției agricole;
- ✓ ambalarea și etichetarea/marcarea producției agricole.

Pentru potențialii beneficiari sunt aplicate următoarele condiții de finanțare din contul liniei de creditare AGROinform:

1. Cooperative de marketing - credite în mărime de până la 50,000 EURO, oferite la o rată a dobânzii de 16% anual*;
2. Membrii cooperativelor - credite în mărime de până la 25,000 EURO și rata dobânzii de 18% anual*;
3. Antreprenori - credite în mărime de până la 10,000 EURO (exceptii poate fi suma de până la 20,000 EURO când afacerea are un impact economic și social avansat și este preponderent orientat în dezvoltarea activităților de post-recoltare) și rata dobânzii de 18% anual*;
4. Clienții ce vor contracta creditul sunt obligați să asigure cu gaj în mărime corespunzătoare și poartă deplină răspundere pentru rambursare acestuia.

Procedura de accesare a finanțărilor este următoarea:

1. Potențialii beneficiari trebuie să se adreseze la organizațiile Regionale AGROinform sau la oficiul național de coordonare.
2. Specialiștii AGROinform selectează clienții și îi asistă în perfectarea Planului de Afaceri.
3. Specialiștii AGROinform vor acorda asistență beneficiarilor la conlucrarea cu ofițerii de creditare ai „Microinvest” S.R.L. pentru pregătirea documentelor necesare Dosarului de Creditare.
4. Creditele vor fi aprobate și eliberate într-o lună din momentul depunerii Dosarului la Comisia de Creditare.

Informații suplimentare pot fi obținute la numărul de telefon (22) 23 77 30.

* la debursarea creditelor „Microinvest” S.R.L. aplică un comision unic.

Monitorizarea pieței angro de fructe și legume din Moldova în ianuarie 2010

Gerurile din ianuarie au în majoritatea piețelor

GERURILE DIN luna ianuarie au afectat serios activitatea piețelor angro monitorizate de experții AGROinform. Din cele cinci piețe monitorizate a funcționat fără probleme doar una singură, cea din Chișinău. Piața din Edineț a funcționat doar pe 21 ianuarie, iar cea din Cahul - pe 14 și 21 ianuarie. În celelalte piețe regimul de activitate a fost redus simțitor, fapt care a influențat și asupra ofertei și cererii de produse agroalimentare.

Castraveți și roșii

Perioada de după sărbătorile de iarnă este caracterizată printr-o stabilizare atât a prețurilor, cât și a cantităților de producție comercializată. Cererea și oferta deja nu mai înregistrează fluctuații mari, comparativ cu luna decembrie. Prețurile, la fel, sunt mai stabile, dar totuși înregistrează o descreștere

nesemnificativă. Deoarece toată producția este de import, prețurile sunt foarte sensibile la aprecierea și deprecierea valutei naționale. Potrivit experților AGROinform, toată producția de roșii este importată din Turcia și Siria, iar castraveții sunt numai de origine turcească. Din cauza condițiilor climatice caracteristice perioadei de referință, comercializarea roșiilor și castraveților a fost efectuată numai de către intermediarii, care dețin buticuri cu condiții de păstrare adecvate.

În ianuarie, roșiile și castraveții au fost comercializați numai pe piața angro din Chișinău. Din cauza gerurilor, celelalte piețe monitorizate au funcționat parțial sau deloc.

Castraveții comercializați au fost de 2 tipuri: cu lungimea de 9-12 cm și mai lungi. Cei mai lungi au fost cu 1,00-2,00 lei/kg mai ieftini.

Comparativ cu luna decembrie, în ianuarie prețurile medii de pe piața angro din Chișinău au crescut cu circa 12,90%. Cel mai mic și cel mai mare preț de comercializare au fost înregistrate pe data de 21 și, respectiv, pe 28 ianuarie (17,00 și, respectiv, 26,00 lei/kg). Prețul mediu de comercializare a castraveților a crescut față de aceeași perioadă a anului 2009 cu 28,6%.

În același timp, oferta de roșii a satisfăcut cererea pe deplin. Producția a fost de calitate înaltă, cele siriene fiind, totuși, mai calitative decât roșiile importate din Turcia.

Ardei dulci și vinete

În luna ianuarie ardeiul dulce și vinetele au fost expuse spre comercializate în cantități mici și numai pe piața din Chișinău. Producția a fost comercializată de către intermediari fiind în majoritate de import.

Prețul minim și maxim la ardeiul dulce a fost de 25,00 și, corespunzător, 35,00 lei/kg. Ardeii au fost de origine turcească.

Comparativ cu luna decembrie, ardeii s-au ieftinit cu 13,56%, datorită micșorării cererii față de acest produs.

Vinetele au fost comercializate la un preț care o variat între 25,00 și 33,00 lei/kg. Comparativ cu luna trecută, prețul mediu a crescut cu aproape 9%.

În perioada următoare mari schimbări mari în evoluția prețului de comercializare a ardeiului dulce și a vinetelor nu vor interveni. Sunt posibile fluctuații nesemnificative a prețului, în funcție de oferta acestui produs.

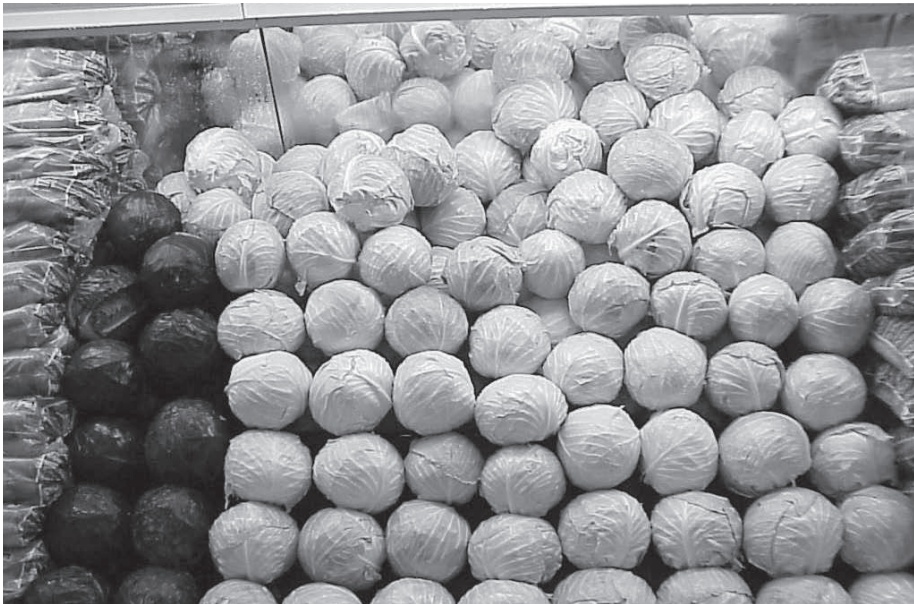
Varză

Varza a rămas în continuare printre cele mai solicitate legume expuse pe piețele agricole. Actualmente, varza rămâne singurul

produs de origine autohtonă care îndestulează integral cererea.

Potrivit experților AGROinform cantitățile de varză comercializate pe piețele monitorizate a continuat să scadă. Acest fenomen a fost determinat de geruri, dar și de epuizarea stocurilor. În comparație cu luna precedentă, la toate piețele monitorizate prețul mediu de comercializare a înregistrat o tendință de creștere, ca rezultat al micșorării ofertei de varză. Pe parcursul lunii ianuarie, prețurile s-au stabilizat. La toate piețele, cu excepția celei din Ungheni, prețul mediu de comercializare a verzei a fost constant. La Ungheni, în ultima zi de monitorizare, prețul mediu a scăzut cu 1,00 lei/kg, cauza fiind diminuarea cererii. Pe data de 28 ianuarie, la piața din Bălți a fost înregistrat cel mai mare preț (5,50 lei/kg), iar pe 21 ianuarie, la Edineț, a fost înregistrat cel mai mic preț de comercializare a verzei (2,00 lei/kg).

În comparație cu aceeași perioadă a anului 2009 prețul a înregistrat o creștere enormă, abaterea variind între 75,00% la piața din Cahul și 327,35% la piața din Bălți. În ianuarie 2009 a fost comercializată producția crescută în anul 2008, când s-a înregistrat un volum înalt de producere, ofertele de varză

Tabelul 1. Evoluția prețurilor medii la castraveți în luna ianuarie 2010

CASTRAVEȚI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J.	J.	J.	J.	dec.	ian.	Abatere, %	
	07.01.10	14.01.10	21.01.10	28.01.10	2009	2010	ian.2010/dec.2009	ian.2010/ian.2009
Bălți	18,00	13,00	15,00	15,00	10,67	15,25	42,92	-4,69
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	8,00	n/a	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	13,00	15,00	12,00	15,00	10,60	13,75	29,72	-14,06
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	10,50	n/a	n/a	n/a

n/a - nu există valori

Sursa: www.agravista.md

Tabelul 2. Evoluția prețurilor medii la roșiile de seră în luna ianuarie 2010

ROȘII DE SERĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J.	J.	J.	J.	dec.	ian.	Abatere, %	
	07.01.10	14.01.10	21.01.10	28.01.10	2009	2010	ian.2010/dec.2009	ian.2010/ian.2009
Bălți	n/a	n/a	n/a	n/a	13,25	n/a	n/a	n/a
Cahul	n/a	23,00	n/a	n/a	19,00	23,00	21,05	n/a
Chișinău Albișoara	n/a	20,00	18,00	20,00	17,20	19,33	12,38	28,87
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	16,00	n/a	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	7,50	n/a	n/a	n/a

n/a - nu există valori

Sursa: www.agravista.md

Tabelul 3. Evoluția prețurilor medii la ardeiul dulce în luna ianuarie 2010

ARDEI DULCI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J.	J.	J.	J.	dec.	ian.	Abatere, %	
	07.01.10	14.01.10	21.01.10	28.01.10	2009	2010	ian.2010/dec.2009	ian.2010/ian.2009
Bălți	n/a	n/a	n/a	n/a	29,00	n/a	n/a	n/a
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	45,00	n/a	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	n/a	28,00	27,00	28,00	32,00	27,66	-13,56	12,90
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

n/a - nu există valori

Sursa: www.agravista.md

Tabelul 4. Evoluția prețurilor medii la varză în luna ianuarie 2010

VARZĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J.	J.	J.	J.	dec.	ian.	Abatere, %	
	07.01.10	14.01.10	21.01.10	28.01.10	2009	2010	ian.2010/dec.2009	ian.2010/ian.2009
Bălți	n/a	5,00	5,00	5,00	3,44	5,00	45,35	327,35
Cahul	n/a	3,50	n/a	3,50	3,63	3,50	-3,58	75,00
Chișinău Albișoara	n/a	4,50	4,50	4,50	3,60	4,50	25,00	284,62
Edineț	n/a	n/a	3,50	n/a	2,00	3,50	75,00	175,60
Ungheni	n/a	5,00	5,00	4,00	3,10	4,67	50,64	166,86

n/a - nu există valori

Sursa: www.agravista.md

Înghețat comerțul cu legume agroalimentare din țară

pe piețele monitorizate au fost mari, iar prețul a oscilat între 1,17 și 2,00 lei/kg.

În luna februarie, condițiile climaterice vor permite creșterea numărului de comercianți pe piețele monitorizate. Oferta de varză cât și cererea vor crește treptat. Se preconizează o creștere mică și a prețului.

Cartofi

Cartofii au fost în continuare printre cele mai solicitate produse expuse spre vânzare. S-a comercializat atât producție locală, cât și de import. În toate piețele, în afară de cea din Edineț, au predominat cartofii de import din Polonia, Olanda și Germania. Cele mai mari cantități de cartofi s-au comercializat, ca de obicei, pe piețele din Chișinău și Bălți, care sunt mai amenajate și au permis comercianților să-și continue activitatea și pe timp ger. Cei mai activi au fost intermediarii, care au comercializat în special soiurile Desire, Aladin, Laura, Condor, Irga, Lord, Romano ș.a.

Faptul că, în mare parte cartoful este de import, a determinat o creștere a prețului pe toate piețele și în pofida faptului, că este mai scump decât cel autohton, este cu mult mai

întrebat, deoarece este net superior după calitate.

În perioada de referință oscilațiile prețului au fost destul de frecvente și s-au încadrat între 3,50–5,50 lei/kg. Pe piețele din Chișinău, Cahul și Ungheni, spre sfârșitul perioadei de monitorizare, prețurile s-au majorat până la 5,50 lei/kg. Cele mai înalte prețuri au fost înregistrate la Chișinău 5,50 lei/kg, iar cele mai mici la Bălți 3,50 lei/kg.

Spre sfârșitul lunii ianuarie prețurile pe piețele interne au fost destul de înalte, ajungând până la 5,50 lei/kg pentru cartoful de import și 3,50–4,50 lei/kg pentru cartofii autohtoni, pe când în Polonia, principalul furnizor pe piața Republicii Moldova, cartofii au fost comercializați la prețul de 0,50–0,60 zł/kg (2,15–2,58 lei/kg), iar pentru producția de calitate superioară se cereau 0,70–0,80 zł/kg (3,00–3,44 lei/kg).

Ceapă

Cantitățile de ceapă galbenă au fost medii, dar de calitate înaltă. Producția a fost atât de import cât și autohtonă. Potrivit operatorilor de pe piața din Chișinău și Bălți, cea mai mare parte a producției de ceapă galbe-

nă provine din Polonia și Ucraina. Peste 60 la sută din toată cantitatea de ceapă propusă spre comercializare de către intermediari.

În perioada de referință ceapa galbenă s-a scumpit esențial. Cea mai mare creștere a prețului a avut loc la piața din Ungheni, unde la 28 ianuarie un kilogram de ceapă galbenă se vindea cu 9,00 lei. Cel mai stabil preț (5,00 lei/kg) a fost atestat pe piața din Cahul.

Comparativ cu luna decembrie 2009, pe toate piețele prețul mediu s-a majorat în limitele 24,11%–31,58%. Excepție a fost piața din Cahul, unde prețul mediu s-a majorat cu 5,26%. Operatorii piețelor monitorizate susțin, că aceste majorări se datorează recoltei slabe din anul 2009.

Ceapa albă și cea roșie au fost atestate numai pe piața din Chișinău. Cererea consumatorului față de acest produs este mică. Producția este de import (Ucraina), fiind de calitate înaltă. Prețul de comercializare a unui kilogram de ceapă albă a fost 10,00–15,00 lei/kg, iar la ceapa roșie 15,00–20,00 lei/kg.

Un alt factor ce a dus la creșterea prețuri-

lor interne se datorează majorării prețurilor pe piața externă la acest produs. Astfel, în perioada de referință, pe piața din Rusia prețul mediu a fost de 12,50 RUB/kg (5,16 lei/kg), în Polonia de 0,22 EUR/kg (3,90 lei/kg). În Ucraina pe piața din Odesa prețul mediu a constituit 3,36 UAH/kg (5,06 lei/kg), iar pe cea din Lvov–4,02 UAH/kg (6,04 lei/kg).

Ciuperci

În perioada de referință schimbări esențiale la acest segment de produs nu au avut loc. Oferta ciupercilor a fost compusă din ciuperci Champignon și Păstrăv.

Ciupercile Champignon au fost propuse spre comercializare doar pe piața angro din Chișinău. Cantitățile au fost medii, calitatea înaltă. Producția este de origine autohtonă din raionul Orhei, fiind comercializată doar de intermediari.

Pe celelalte piețe monitorizate de către experții AGROinform, acest produs este propus spre comercializare, dar numai cu amănuntul. Comercianții ce vând acest produs se aprovizionează de la bazele angro din Chișinău sau Bălți.

În perioada monitorizată, datorită sărbătorilor, cererea consumatorului pentru acest produs a crescut. Ca urmare, a crescut și prețul, în medie cu 1,58%. Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut prețul mediu s-a majorat cu 25%.

Ciupercile Păstrăv au fost de asemenea oferite spre comercializare pe piața angro din Chișinău. Din punct de vedere al ofertei și cererii schimbări nu au fost înregistrate.

Astfel, prețul pentru un kilogram de ciuperci Păstrăv a oscilat între 25,00 și 30,00 lei.

Marina CERVATIU

Tabelul 5. Evoluția prețurilor medii la cartofi în luna ianuarie 2010

CARTOFI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J.	J.	J.	J.	dec.	ian.	ian.2010/ dec.2009	ian.2010/ ian.2009
	07.01.10	14.01.10	21.01.10	28.01.10	2009	2010		
Bălți	n/a	3,50	5,00	3,50	3,90	4,00	2,56	30,29
Cahul	n/a	4,50	5,00	n/a	4,63	4,75	2,59	15,01
Chișinău Albișoara	n/a	4,50	5,00	5,50	4,36	5,00	14,68	30,55
Edineț	n/a	n/a	4,50	n/a	3,38	4,50	33,14	53,58
Ungheni	n/a	4,50	5,00	5,00	4,40	4,83	9,77	52,37

n/a - nu există valori

Sursa: www.agravista.md

Tabelul 6. Evoluția prețurilor medii la ceapa galbenă în luna ianuarie 2010

CEAPĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J.	J.	J.	J.	dec.	ian.	ian.2010/ dec.2009	ian.2010/ ian.2009
	07.01.10	14.01.10	21.01.10	28.01.10	2009	2010		
Bălți	n/a	5,00	6,50	6,00	4,70	5,83	24,04	95,73
Cahul	n/a	5,00	5,00	n/a	4,75	5,00	5,26	66,67
Chișinău Albișoara	n/a	5,50	6,00	6,50	4,56	6,00	31,58	83,33
Edineț	n/a	n/a	6,00	n/a	4,73	6,00	26,85	110,00
Ungheni	n/a	5,50	6,00	9,00	5,50	6,83	24,18	88,99

n/a - nu există valori

Sursa: www.agravista.md

Tabelul 7. Evoluția prețurilor medii la ciuperci în luna ianuarie 2010

CIUPERCI CHAMPINION								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J.	J.	J.	J.	dec.	ian.	ian.2010/ dec.2009	ian.2010/ ian.2009
	07.01.10	14.01.10	21.01.10	28.01.10	2009	2010		
Bălți	n/a	n/a	n/a	n/a	31,00	n/a	n/a	n/a
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	n/a	40,00	33,00	30,00	33,80	34,33	1,58	25,00
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

n/a - nu există valori

Sursa: www.agravista.md

Bruxelles, 27 ianuarie 2010

Comisia Europeană propune majorarea exportului de zahăr peste cota stabilită anterior

EXPORTUL DE zahăr peste cotă va crește cu 500 mii de tone în anul de comercializare 2009-2010 (care se încheie la 31 iulie 2010), potrivit unui proiect de regulament pe care Comisia Europeană l-a prezentat Comitetului de gestiune. Luarea acestei măsuri temporare, aflată în deplină conformitate cu obligațiile internaționale ale UE, este posibilă pe fondul condițiilor excepționale de pe piața zahărului din UE și la nivel mondial. Este puțin probabil ca o astfel de conjunctură a pieței să se repete curând.

„Piața mondială trece printr-o situație de excepție”, apreciază Mariann Fischer Boel, comisarul european pentru agricultură și dezvoltare rurală. „Odată cu scăderea producției de zahăr sub nivelul consumului și cu diminuarea stocurilor, prețul zahărului a crescut la cote fără precedent în detrimentul consumatorilor din țările mai sărace. Situația a coincis, în UE, cu încheierea restructurării în sectorul zahărului. Prețul pe piața UE s-a redus, iar producătorii cei mai puțin competitivi și-au încetat producția, ameliorând astfel competitivitatea sectorului european al zahărului atât la nivelul cultivatorului de sfeclă, cât și la nivel de fabrică. Având în vedere prețurile la zahăr pe piața UE și pe cea mondială, precum și costurile de producție la sfeclă și la zahăr în UE, zahărul produs peste cotă în UE poate fi exportat fără încălcarea angajamentelor UE la OMC privind subvențiile.”

Pe piața mondială, prețul zahărului a atins niveluri record, mult peste prețul de piață al zahărului sub cotă din UE. Vremea nefavorabilă din India și Brazilia a agravat deficitul mondial de zahăr și a subțiat și mai mult stocurile, determinând o presiune ascendentă asupra prețurilor de pe piața mondială.

Dimpotrivă, UE a avut o recoltă foarte bună în 2009 și, drept urmare, producția de zahăr peste cotă a fost mai mare decât se prevăzuse. Tot datorită recoltei bune și în ciuda tendinței de creștere a prețurilor pe piața mondială, prețul la zahărul sub cotă a continuat să tindă spre prețul de referință mai scăzut, aplicabil după reforma zahărului. Această evoluție demonstrează totodată că reforma zahărului lansată de UE în 2005 a îmbunătățit competitivitatea globală a sectorului, stimulându-i pe producătorii cu costuri ridicate să-și înceteze producția și pe cultivatorii din regiuni neprielnice sfeclei să treacă la culturi mai profitabile.

Datorită succesului restructurării, reducerea finală de cotă nu va mai fi necesară

În aceste împrejurări, Comisia a decis că nu este nevoie să aplice o reducere finală a cotei pentru a asigura un echilibru structural pe piața internă a zahărului la capătul perioadei de restructurare. Datorită renunțării voluntare prin intermediul Fondului de Restructurare, cotele au fost reduse cu 96,6 % din cele 6 milioane de tone cu cât trebuiau să scadă ca obiectiv al reformei. Prin urmare, reforma poate fi considerată un succes.

În sectorul european al zahărului, restructurat și mai competitiv, prețurile pieței atât la sfecla peste cotă, cât și la zahărul peste cotă depășesc costurile de producție. În consecință, UE poate, fără să-și încalce obligațiile internaționale, să autorizeze un export suplimentar de 500 mii de tone de zahăr peste cotă pentru anul care se încheie la sfârșitul lui iulie 2010. Această măsură are un caracter excepțional și se referă exclusiv la anul de comercializare 2009-2010. Serviciile Comisiei vor urmări în continuare cu atenție evoluția pieței atât în UE, cât și la nivel mondial. Pentru anul 2010-2011, se prevede revenirea la limita de export de 650 mii de tone, stabilită prin regulament.

Contingent de import pentru zahărul destinat industriei chimice

În același timp, Comisia pregătește un regulament pentru a autoriza importul fără taxe vamale de pe piața internațională al unei cantități de 400 mii de tone de zahăr, pentru a fi eventual utilizată în industria chimică în 2010-2011. Se planifică astfel pe termen lung aprovizionarea cu materie primă a acestui sector, consumator tradițional al zahărului peste cotă din UE.

Contingent de import CXL pentru industria de rafinare a zahărului brut

În sfârșit, se va facilita accesul la zahărul brut pentru rafinare în cadrul contingentelor de import CXL. În acest scop, în 2009-2010, la importurile din Brazilia, Australia și Cuba, se va suspenda condiția de prezentare a licențelor de export emise de aceste țări. Un certificat de origine va fi de ajuns.

Produsele organice originare din UE vor fi marcate cu un simbol special

Acest simbol va fi aplicat pe toate produsele organice comunitare din 1 iulie 2010

Autorul designului va fi premiat cu 6500 de euro

Uniunea Europeană are un simbol oficial pentru a evidenția produsele sale organice. Acesta a fost selectat în urma unui concurs pan-European și va fi aplicat, în mod obligatoriu, de la 1 iulie 2010, pe toate produsele organice care vor proveni din statele membre ale UE și care vor corespunde rigorilor stabilite.

Simbolul produselor organice europene constă din stelele Uniunii Europene, aranjate în formă de frunză pe un fundal verde. Este un simbol puternic, care conține două mesaje clare: Natura și Europa.

„Sunt încântată că avem acum un logou proaspăt pentru produsele alimentare organice în Uniunea Europeană”, a declarat Mariann Fischer Boel, comisarul pentru agricultură și dezvoltare regională, care este și autorul concursului desfășurat.

„Acest exercițiu a sporit vizibilitatea produselor alimentare organice și avem acum un simbol pe care oricine îl poate identifica ușor. Este un design frumos și elegant și abia aștept să cumpăr produse pe care să fie aplicat acest logo, din iulie anul

curent”, a mai spus comisarul.

Pentru produsele organice de import aplicarea acestui logotip va fi opțională. În același timp, va fi permisă aplicarea și altor simboluri private, regionale sau naționale care evidențiază produsele organice, alături de cel oficial al UE.

Câștigătorul competiției a fost anunțat la 8 februarie și a fost desemnat în urma voturilor exprimate pe pagina web oficială a concursului. Autorul logotipului este Dusan Milenkovic, un student din Germania, care a acumulat 63 la sută din voturile exprimate de cetățenii europeni. La concurs au participat aproximativ 3500 de schițe, dintre care în finală au ajuns doar trei.

Dusan Milenkovic va fi premiat cu 6 mii de euro, iar autorii schițelor clasate pe locurile doi și trei vor primi câte 3500 de euro și, respectiv, 2500 de euro.

Comisia Europeană: Poluarea cu nitrați este în descreștere, dar sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura calitatea apei

UN RAPORT al Comisiei Europene, publicat recent, demonstrează că nivelul de nitrați în apele Uniunii Europene este în scădere. Raportul arată că implementarea legislației cu privire la prevenirea poluării surselor de apă și a solului cu nitrați proveniți din activități agricole s-a dovedit a fi eficientă. În același timp, în unele regiuni, concentrația de nitrați depășește standardele UE pentru calitatea apei și fermierii trebuie să continue și pe viitor să aplice proceduri agricole mai inofensive.

Comisarul European pentru mediu, Janez Potočnik, a spus: „Inofensivitatea apelor este o prioritate a politicii comunitare de mediu. Fermierii au depus eforturi foarte importante pentru a îmbunătăți gestionarea fertilizanților, care acum aduc rezultate vizibile, inclusiv prin îmbunătățirea stării apelor”

Utilizarea în agricultură a fertilizanților organici sau chimici a fost una din sursele principale de poluare a apelor în Uniunea Europeană. Nitrații sunt o importantă sursă de fertilizare pentru plante, în același timp, în concentrații mari sunt periculoase pentru oameni și natură.

Raportul arată o tendință de scădere continuă a concentrației de nitrați în apele și solul din UE. Astfel, în intervalul de timp 2004 – 2007, concentrația de nitrați în apele de suprafață (inclusiv râuri, lacuri și canale) a scăzut sau a rămas la un nivel stabil în 70 la sută din sursele de apă monitorizate. În cazul apelor freactice acest indicator este de 66%.

Printre regiunile problematice la capitolul concentrație de nitrați se numără unele zone din Estonia, sud-estul Olandei, Belgia (Flandra), unele părți din Franța și din Italia de nord, în nord-estul Spaniei, sud-estul Slovaciei și în sudul României, în Malta și Cipru.

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

POȘTA MOLDOVEI		Prețuri de abonare (lei)			
PM 21948	12 luni*	9 luni	6 luni	3 luni	1 lună
	121 lei	99 lei	66 lei	33 lei	11 lei

* august - vacanță

Abonamente la ziarul Agromediainform pot fi perfectate în toate oficiile poștale sau la adresa redacției, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”

WWW.AGRAVISTA.MD

te informează la timp, oferindu-ți cele mai bune argumente în orice negociere!

Mulți producători s-au convins că este mult mai greu să vinzi produsul la un preț convenabil, decât să produci. Realitățile actuale confirmă că informația veridică, operativă, completă poate contribui la luarea unor decizii corecte și reprezintă, deseori, un factor important în asigurarea succesului unei afaceri.

Cum să facem alegerea corectă?!

Noi vă propunem:

1 Abonamente AgraVista on-line

www.agravista.md este unicul portal informațional din Moldova ce oferă informație operativă și analitică specializată pentru toți operatorii pieței de fructe, legume și cereale și permite informare rapidă a tuturor abonaților portalului.

înregistrați-vă pe www.agravista.md, selectați unul din Abonamentele A, B, C! – și la ora 8 dimineața primiți direct pe e-mail ultimele prețuri pentru fructe, legume și cereale, știri recente din domeniul economic, politica agrară, legislație, studii de piață, tehnologii, idei de afaceri, cereri și oferte de produse agricole.

abonații portalului au posibilitatea să-și găsească parteneri comerciali, realizând contracte de lungă durată, să acceseze ofertele comerciale din Moldova, CSI, Europa, cât și să-și plaseze ofertele comerciale proprii.

cu ajutorul nostru sunt efectuate peste 500 tranzacții anual, zilnic portalul este accesat de peste 500 utilizatori.

2 Publicitate AgraVista buletin

plasarea în buletinul AgraVista a unui articol promoțional despre companie/produsele sale, ofertelor companiei sau a publicității.

3 Publicitate banner

promovarea companiilor și produselor/serviciilor promovarea companiilor și produselor/serviciilor acestora prin plasarea bannerelor promoționale pe site-ul www.agravista.md.

Abonamente AgraVista

Abonamentul A	- Prețuri săptămânale angro fructe, legume [Moldova, Rusia, Polonia] - Prețuri producători pentru fructe, legume și cereale - Prețuri mondiale cereale - Monitorizare lunară a legumelor și fructelor - Studii lunare pe produse - Analize statistice trimestriale export-import (legume, fructe, cereale) - Analize anuale ale sectorului cerealiilor - Idei de afaceri - Știri zilnice - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform în format electronic - Livrarea buletinului lunar AgraVista prin poșta (pe adresa juridică sau la domiciliu) sau în format electronic cu informația cuprinsă în abonamentele A și B	1 lună – 20 3 luni – 60 6 luni – 96 12 luni – 144
	- Plasarea cererilor și ofertelor proprii pe www.agravista.md - Valabilitate a ofertelor timp de 12 luni - Promovarea ofertelor în ziarul Agromediainform - Promovarea ofertelor pentru export. Traducerea cererilor și ofertelor în limbile engleză și rusă și plasarea lor pe site-uri străine - Cele mai recente oferte comerciale - Știri zilnice - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform în format electronic - Plasarea unui articol promoțional despre companie și produsele sale – 1/lună	1 lună – 15 3 luni – 45 6 luni – 72 12 luni – 99
	- Abonamentul C cuprinde accesul la informațiile și serviciile incluse în Abonamentele A și B - Livrarea buletinului lunar AgraVista în format electronic cu informația cuprinsă în abonamentele A și B	1 lună – 28 3 luni – 84 6 luni – 135 12 luni – 195

■ Prețurile sunt indicate în dolari SUA.

■ Acces gratuit pe site: Știri zilnice, Oferte comerciale, Baze de date ale companiilor, Tehnologii, Istoriile de succes, Expoziții și conferințe, Adrese utile

Publicitate AgraVista buletin

	1 pagină 210x297 mm	1/2 pagină 210x148,5 mm	1/4 pagină 105x148,5 mm
Articol promoțional	2 pagină	30	25
	3 pagină	25	20
	4 pagină	20	15
Publicitate	color	30	20
	alb-negru	20	15

■ Prețurile sunt indicate în dolari SUA. ■ Prețurile sunt indicate pentru o apariție în buletin.

	3 luni	6 luni	12 luni
Plasarea ofertelor (listelor de prețuri)	15	25	50

■ Prețurile sunt indicate în dolari SUA.

Publicitate banner www.agravista.md

Pagini	Apariții		
	25%	50%	100%
Pagina de start, dimensiunea, pixeli: 120x60	20	30	50
Pagini interioare, dimensiunea, pixeli: 120x60	10	20	35

- Prețurile, incluzând TVA și sunt specificate pentru plasarea bannerului pe o perioadă de o lună.
- Periodicitatea apariției bannerelor e indicată în procente de la numărul total de rulări. Astfel, 25% din rulări înseamnă că bannerul va fi afișat la fiecare a patra accesare a paginii.
- Publicitatea pe paginile interioare sunt rezervate în categoriile: Companii și Produse.
- Macheta (bannerul) pentru reclama vă aparține sau poate fi realizată de către noi, la indicațiile Dumneavoastră.

Pentru detalii privind contractarea abonamentelor AgraVista on-line, a buletinului AgraVista sau publicității pe site-ul nostru, vă rugăm să ne contactați la: +373 (22) 23 56 96 sau tvasilita@agroinform.md

În fiecare ediție veți găsi informații veridice și complete care vor fi de folos la inițierea sau dezvoltarea afacerilor, identificarea noilor parteneri și a piețelor de desfacere. Vor fi oferite recomandări ale specialiștilor pentru diverse situații cu care se confruntă producătorii agricoli, informații despre politicile statului și cele europene în domeniul agriculturii și a afacerilor rurale etc.

AGRO

MEDIA inform

Publicație Periodică a Federației Naționale a Agriculturii din Moldova "AGROinform"

Redactor-șef: Alexandru GISCĂ
Maketare: Gaby LUCHIȚĂ

ADRESA REDACȚIEI: MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 V.

Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agroinform.md, www.agravista.md

Comanda nr. 231
Tiparul executat PRAG-3

*OFERTE		
Produs	Cantitate	Companie
Ceară de albine	50 kg	Gurău Anatolie Glodeni, Tel.: (249) 24243, 069438305 HISTRIOS SRL Orhei,
Ciuperci	2 tone	s.Peresecina, Tel.: (235) 47534, 069996565
Combina CPS-5G	1 unitate	Panuța Petru Căușeni, s. Zaim, Tel.: (243) 72441, 060154989 Strungaru Nicolae Ungheni, s. Chirileni, Tel.: (236) 75207, 069357289
Făină de grâu	6 tone	s. Chirileni, Tel.: (236) 75207, 069357289
Floarea- soarelui	10 tone	Chițcanu GrigorieHâncești, s.Voinescu, Tel.: (269) 23408, 068083841
Floarea- soarelui	6 tone	Arhir Constantin Cantemir, s. Acui, Tel.: (273) 46135
Floarea- soarelui	5 tone	Giurgești Agro Orhei, s.Zorile, Tel.: (235) 69530, 079405280
Grâu alimentar	200 tone	Vlas Tudor Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Grâu alimentar	130 tone	Gareanca Agro Fălești, Tel.: (259) 2 66 19
Grâu alimentar	10 tone	Pinzaru Valentin Drochia, s.Cotova, Tel.: (252) 62257, 27032, 069335523
Mere	10 tone	Goju Lilia Fălești, Tel.: 079000278
Miere de albine	2 tone	Marcu Victor Fălești, s. Călinești, Tel.: (259) 51161
Miere polifloră	0,8 tone	Gurău Anatolie Glodeni, Tel.: (249) 24243, 069438305
Miere de salcâmi	0,2 tone	Gurău Anatolie Glodeni, Tel.: (249) 24243, 069438305
Lână de oi	50 kg	Cepeleaga Valeriu Cantemir, s.Toceni, Tel.: (273) 51274
Orz	8 tone	Muravschii Ion Orhei, s.Peresecina, Tel.: (235) 47000, 47267, 069000007

Produs	Cantitate	Companie
Orz	4 tone	Pinzaru Valentin Drochia, s.Cotova, Tel.: (252) 62257, 27032, 069335523
Ouă de prepeliță	10 000 bucăți	Bernic Pavel Ungheni, s. Petrești, Tel.: (236) 25624, 067180989
Ouă de prepeliță	4 000 bucăți	Ciobanu Denis Hâncești, Tel.: (269) 21511, 068083841
Ovăz	35 tone	Gareanca Agro Fălești, Tel.: (259) 26619
Ovăz	4 tone	Pinzaru Valentin Drochia, s.Cotova, Tel.: (252) 62257, 27032, 069335523
Ovine	70 ani- male	Cioroi Mihail Cantemir, s. Coștangalia, Tel.: (273) 43743
Produse apicole	45 kg	Carauș Emilia Drochia, s.Fântânița, Tel.: (252) 41426, (252) 27032, 069353231 Fax: (252) 27032
Teren agricol	1 ha	Antofica Vasile Cantemir, s.Toceni, Tel.: (273) 51275
Tractor юм3-6	1 unitate	Țurcan Ion Cantemir, s. Baimaclia, Tel.: (273) 43209
Semințe de porumb	25 tone	Coroban Tudor Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Semințe de lucernă	10 tone	IPC „ Bucovăț” SRL Ungheni, Tel.: (236) 23455, 27415, 079480289
Sfeclă roșie	10 tone	Pinzaru Valentin Drochia, s.Cotova, Tel.: (252) 62257, 27032, 069335523
Soia	10 tone	Brînzeni Agro Telenești, s. Brîn- zeni, Tel.: (258) 70349, 70292
Stupi de albine	15 uni- tăți	Gurău Anatolie Glodeni, Tel.: (249) 24243, 069438305
Vin	2 tone	Cioaric Sergiu Cantemir, s.Toceni, Tel.: (273) 51-3-93
Vin roșu	1 tonă	Pricop Victor Glodeni, sat.Viișoa- ra, Tel.: (249) 57265, 068529877
Vin	1 tonă	Cepeleaga Valeriu Cantemir, s.Toceni, Tel.: (273) 51274

Produs	Cantitate	Companie
*CERERI		
Ceapă	1 000 tone	Veaceslav Stejar Chișinău, Tel.: 079300230. stejar_v@yahoo.com
Fân	nelimitat	Barbaniagra Igor Căușeni, s.Chircăiești, Tel.: (243) 54168
Grâu	nelimitat	Gajiu Vasile Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Siloz	nelimitat	Barbaniagra Igor Căușeni, s.Chircăiești, Tel.: (243) 54168
Porumb	20 tone	Barbaniagra Igor Căușeni, s.Chircăiești, Tel.: (243) 54168
Porumb	20 tone	Dumitrachi Serghei Ungheni, s. Untești, Tel.: (236) 41710, 079513244
Pueți de pere	3 000 bucăți	Bagrin Ion Cantemir, s. Larguța, Tel.: (273) 76265
Ovăz	20 tone	Barbaniagra Igor Căușeni, s.Chircăiești, Tel.: (243) 54168
Orz	20 tona	Barbaniagra Igor Căușeni, s.Chircăiești, Tel.: (243) 54168
Semănătoare pentru cereale CZ 3.6 f/f	1 unitate	Cudievschaia Ludmila Edineț, Tel.: (246) 43497, 067143497
Semințe de soia	1.5 tone	Burlescu Simion Orhei, s. Isacova, Tel.: (235) 40671, 069239 631
Sfeclă roșie	200 tone	Veaceslav Stejar Chișinău, Tel.: 079300230. stejar_v@yahoo.com

*PREȚ NEGOCIABIL

Mai multe oferte și cereri găsiți pe

www.agravista.md

COMPANIA BELGIANĂ „INTRACO” VREA SĂ LIVREZE ÎN MOLDOVA CONCENTRATE PENTRU ANIMALE

COMPANIA BELGIANĂ „Intraco Ltd.” vrea să exporte în Moldova concentrate pentru animale, preamestecuri și ale materii prime de nutrețuri pentru animale și păsări. Despre aceasta a anunțat marți, în cadrul unui seminar la Camera de Comerț și Industrie a RM, managerul companiei, Johan Backer.

Sursa citată a spus că firma sa caută parteneri de afaceri și „este dispusă să colaboreze strâns cu antreprenorii moldoveni care cresc ou, vaci, păsări și alte animale”. Backer a menționat că prețul concentratelor depinde de condițiile climatice, de prezența anumitor componente de nutreț, de nivelul local al prețurilor și de infrastructură.

În medie, o tonă poate costa de la 300 la 3 mii de euro”, a spus expertul.

De asemenea, compania este interesată ca pe viitor să deschidă în Moldova o întreprindere mixtă pentru producerea aditivilor pentru hrana animalelor.

Ideea a fost susținută de directorul fabricii biochimice de la Bălți, Eugen Naidenov, care a amintit că „alimentarea echilibrată este cheia succesului în producerea cărnii, laptelui și ouălor”. Compania „Intraco Ltd.” Face parte din holdingul agrar „Group de Ceuster” și furnizează concentrate de proteine (de pește, de carne), de făină, preamestecuri și ale materii prime de nutrețuri. Compania „Intraco” își realizează capacitatea de producție în apropierea orașului Antwerpen (Belgia). Compania își exportă producția în peste 60 de țări, inclusiv în România, Ucraina, Armenia, Bulgaria. În anul 2009 compania a exportat 1,4 mil. tone de produse.

Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile recruteaza un stagiar din Republica Moldova

Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile are placerea de a lansa noul Program de Stagiu pentru Organizatiile Neguvernamentale Regiunea Marii Negre (Black Sea NGO Fellowship Program).

Programul se desfasoara sub egida Forumului ONG din regiunea Marii Negre si este finantat de catre Black Sea Trust for Regional Cooperation. Obiectivele programului vizeaza cresterea comunicarii, cunoasterii reciproce si a cooperarii intre organizatiile neguvernamentale din regiunea Marii Negre.

Prima runda a programului (martie-aprilie 2010) se adreseaza profesionistilor din domeniul ONG din Republica Moldova si Ucraina. Cate un stagiar din fiecare tara va lucra timp de o luna in cadrul secretariatului Forumului ONG din regiunea Marii Negre, asigurat in prezent de Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile.

Programul de stagiu se deruleaza in perioada 1-31 martie 2010.

Atributiile stagiariilor constau in:

- participarea la procesul de programare si organizare a celei de-a treia editii a Forumului (octombrie 2010);
- stabilirea de contacte si comunicarea cu reprezentantii organizatiilor neguvernamentale din regiunea Marii Negre;
- elaborarea de propuneri si organizarea de activitati conexe Forumului;
- realizarea si actualizarea paginii de web si a newsletter-ului Forumului.

Stagiarii vor participa de asemenea la:

- vizite de studiu in cadrul organizatiilor neguvernamentale romanesti si autoritatilor publice relevante pentru domeniile specifice de interes;
- evenimente relevante pentru domeniile specifice de interes;
- training.

Inscrierile candidatilor din Republica Moldova se fac pana la data de 15 februarie 2010.

Mai multe detalii despre program si formularele de candidatura pentru Republica Moldova pot fi gasite aici:

<http://www.stiriong.ro/pagini/fundatia-pentru-dezvoltarea-societatii-c.php>